ΕΤΑΙΡ. ΗΠΕΙΡΩΤ. ΜΑΛΓΤΩΝ
Ο/ΩΑΝΝΙΝΩΝ

Λαμπρός Ἥλιος Ἀετοπέτρας

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΕΤΟΠΕΤΡΙΤΩΝ (ΔΩΔΩΝΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α' ΕΤΟΣ 8ο | ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 91-92 | ΜΑΡΤΙΟΣ-ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1980 | Ἐκδότης - Διευθυντής : ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ι. ΜΑΝΟΣ Ἀριστομένους 88 - Τ.Τ. 201 - Ἀθήνα

Ξενητεμένοι Ἠπειρῶτες.
Ἐμφυσήσατε στά παιδιά σας συνείδηση ἠπειρωτική.
Εἶναι ἱστορική ἀνάγκη.

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΣ

1901 — 1980 : Ἑβδομήντα ἐννιὰ χρόνια φιλανθρωπική, πατριωτική καὶ ἐκπολιτιστική δραστηριότητα

● Τὸ Δ. Σ. ἐκφράζει τὰ θερμά του συγχαρητήρια πρὸς τὸν συγχωριανό μας κ. Δημ. Θ. Μάνο γιὰ τὴν ἐκλογή του στὸ Δ. Σ. τῆς Πανηπειρωτικῆς Συνομ. Ἑλλάδος.

● Στὶς 9 Μαρτίου ἐ. ἔ. πραγματοποιήθηκε ἡ Πρώτη τακτική Γεν. Συνέλευση τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητάς μας, γιὰ τὴν ἔγκριση τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1980. Τὸ μόνο ἔργο ποὺ ἀποφασίστηκε ἀπὸ τὸ Δ. Σ. καὶ ἐγκρίθηκε ἀπὸ τὴν Γ. Σ. εἶναι ἡ ἀποπεράτωση τοῦ ἔργου ὑδρεύσεως στὸ χωριό. Τὸ Δ. Σ. ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του ἔθεσε σὰν πρωταρχικὸ σκοπό του τὴν ὁριστικὴ τακτοποίηση τοῦ θέματος τῆς ὑδρεύσεως τοῦ χωριοῦ καὶ μάλιστα τὸ συντομώτερο δυνατό. Γιὰ νὰ ἐπιτευχθεῖ ὅμως αὐτὸς ὁ σκοπός, ποὺ εἶναι καὶ ἐπιθυμία ὅλων τῶν Ἀετοπετριτῶν, πρέπει νὰ βοηθήσουν ὅλοι ἠθικὰ καὶ ὑλικά. Πρέπει ὅλοι μας νὰ βοηθήσουμε οἰκονομικά.

Τὸ Δ. Σ. θὰ στραφεῖ πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις ὥστε αὐτὸ τὸ σοβαρὸ πρόβλημα ποὺ ἀπασχολεῖ ὅλους, ἐπὶ σειρὰ ἐτῶν, νὰ λυθεῖ ὁριστικά.

● Τὸ Δ. Σ. ἀπεφάσισε νὰ διαθέσει τὸ ποσὸ τῶν 2.000 δρχ. ὑπὲρ τοῦ Ὀστεοφυλακίου καὶ εἰς μνήμη τῶν θανόντων συγχωριανῶν μας Βασιλικῆς Νούση καὶ Χρ. Πέτρου (συζ. Ἑλένης Ζόγκαρη).

Ἐπίσης ἐκφράζει τὰ θερμά του συλλυπητήρια πρὸς τοὺς οἰκείους τῶν θανόντων.

● Τὴν 24-3-80 ὁ Χορευτικὸς Ὅμιλος τῆς Ἀδελφότητάς μας, προσκληθείς, ἐμφανίστηκε στὴν Χοροεσπερίδα τῆς Ἀδελφότητας Ἀναβρυτοῦ Θεσπρωτίας, ποὺ ἔγινε στὴν αἴθουσα τοῦ ξενοδοχείου ΞΕΝΟΦΩΝ.

● Ὁ μικρὸς χορευτικὸς ὅμιλος τοῦ χωριοῦ μας θὰ ἐμφανιστεῖ ἀπὸ τὴν τηλεόραση τὴν Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ ὥρα 1.30' τὸ μεσημέρι καὶ ἀπὸ τὸν σταθμὸ τῆς ΥΕΝΕΔ.

Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΠΟΝΤΙΟΥ ΠΙΛΑΤΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΔΙΚΗΝ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΝ

Ὑπάρχουν στιγμὲς στὴ ζωή μας, ὅπου ἕνα σκληρὸ καθῆκον μᾶς ὑποχρεώνει νὰ τὸ ἐκτελέσωμε, ἔστω καὶ μὲ θυσία τῆς ζωῆς μας.

Ὅπως π.χ. ὁ στρατιώτης πρέπει νὰ κάνει τὸ χρέος του νὰ πάει στὸν πόλεμο, νὰ λάβη μέρος στὴ μάχη, ἀκόμη καὶ νὰ θυσιασθῆ ὑπὲρ τῆς πατρίδος.

Ἔτσι καὶ ὁ Χριστός. Ἔπρεπε νὰ πάει στὰ Ἱεροσόλυμα, νὰ μπεῖ στὴ μάχη καὶ νὰ πολεμήση μὲ τὸν ἀρχέκακον Διάβολον, ἀλλὰ καὶ νὰ θυσιασθῆ ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

Ὅλοι ἔρχονται στὸν κόσμο αὐτὸν νὰ ζήσουν. Ἀλλὰ ὁ Χριστὸς ἦλθε γιὰ νὰ πεθάνη.

Παρ' ὅλο ποὺ τὸ ὅρος τῶν ἐλαιῶν συγκλονίζεται καὶ τὸν τρόμο ἔχει ἡ Γεθσημανή, οἱ πατριῶτες του Ἰουδαῖοι μὲ τὸν προδότην Ἰούδα μπροστά, μὲ λαμπάδες, μαχαίρια καὶ πελέκια, μπαίνουν στὴ Γεθσημανὴ καὶ συλλαμβάνουν τὸν ἀληθινὸ Νομοθέτην καὶ δίκαιον Κριτὴν ὡς σταυραστὴν τῶν θρησκευτικῶν καὶ πολιτικῶν νόμων, καὶ ὅς δίδαξε ὅτι δὲν ἦλθε νὰ καταργήση τὸν νόμον, ἀλλὰ νὰ τὸν συμπληρώση.

Ὁ Ἀνδρειωμένος παραδίνεται ὄχι μόνο νὰ δικαστῆ, ἀλλὰ καὶ ἑκουσίως νὰ πεθάνη γιὰ αὐτούς.

Τότε ἄρχων τῆς Ἰουδαίας ἦταν ὁ Πόντιος Πιλάτος καὶ Ἀρχιερεῖς ὁ Ἄννας καὶ Καΐφας. Ἀφοῦ πρῶτα τὸν ἀνέκριναν οἱ Ἀρχιερεῖς τὸν ἔστειλαν ἐν συνεχείᾳ νὰ δικαστῆ ἀπὸ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια τῆς Ἱερουσαλήμ.

Δεμένος ἦρθε «καὶ ἔστη ἔμπροσθεν τοῦ Ἡγεμόνος» διὰ τακτικὴν ἀνάκρισιν, ἀλλὰ σὰν Θεάνθρωπος ἤξερε καὶ τὸ ἀποτέλεσμα Θάνατος.

Ἀφοῦ ὁ Πιλάτος, καθὼς καὶ ὁ Ἡρώδης, ἄρχων τῆς Γαλιλαίας τὸν ἀνέκρινε καὶ δὲν βρῆκε «τῷ ἀνθρώπῳ τοῦτω, αἴτιον», διότι εἶδε ὅτι γιὰ φθόνο τὸν παρέδωκαν γιὰ νὰ δικαστῆ, συγκάλεσε δικαστήριον — Παροδία — μὲ τοὺς νομοθέτας τοῦ Ἰσραήλ, Ἰουδαίους καὶ Φαρισαίους, ἀφοῦ δικαίωσε τὸν ληστὴν καὶ φονιὰ Βαραββᾶν ἀπεφάσισε ἐν τέλει γιὰ τὸν Ἰησοῦν νὰ καταδικαστῆ Σταυρικὸν θάνατον ὡς κακούργος ὁ τῶν ἁπάντων Βασιλεύς.

Ἡ δὲ ἀπόφασις, ὅπως μεταφράσθη ἀπὸ τὴν Ἑβραϊκὴν στὴν Ἑλληνικὴν τὸ 1580 μ.Χ. εἶναι ὡς ἑξῆς:

«Ἔτος ἑπτὰ καὶ δέκατον Τιβεοίου Καίσαρος, Ρωμαίων, Μονάρχου ἀνικήτου, Ὀλυμπίαδος Ἑκατοστῆς Εἰκοστῆς πρώτης, Ἡλιάδος ἀγδόης ἀπὸ πλάσεως Κόσμου κατὰ τὸ ἡμέτερον καὶ τὸν μερισμὸν τῶν Ἑβραίων τετρακοχιλία ἑκατὸν ἑβδομήκοντα τέσσαρα ἔτη, καὶ καταβολῆς τῶν Ρωμαίων βασιλείας ἔτη ἑβδομήκοντα τρία, καὶ ἐλευθερίας τῆς δουλωσύνης Βαβυλώνας ἔτη ὀγδοήκοντα καὶ καταστροφῆς τοῦ ἱεροῦ Βασιλείου ἔτη ἐνενήκοντα

(Συνέχεια στὴν 3η σελίδα).

Σὲ ὅλους τοὺς ἀγαπητοὺς συγχωριανοὺς καὶ ἀναγνῶστες αὐτῆς τῆς ἐφημερίδας εὔχομαι ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ - ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ.

π. Δημοσθένης Καπώνης

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Στὶς 16 Μάρτη 1980 μέρα Κυριακὴ καὶ ἀπὸ τὶς 9 τὸ πρωὶ ὡς τὶς 10 τὸ βράδυ τῆς ἐπόμενης μέρας (Δευτέρας) πραγματοποιήθηκε καὶ τερματίστηκε στὸ Ξενοδοχεῖο ΧΟΛΥΝΤΑΙΗ (Μιχαλακοπούλου 50), ἡ τακτικὴ καὶ ἀρχαιρεσιακὴ Γενικὴ Συνέλευση τῆς ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ συνισταμένης κορυφαίας Ὀργανώσεως 300 Ἠπειρωτικῶν Ἀδελφοτήτων, Σωματείων, Συλλόγων καὶ Ὁμοσπονδιῶν μελῶν της καὶ 250 χιλιάδων ἀποδήμων Ἠπειρωτῶν.

Ἡ διαδικασία τῆς Συνέλευσης ὀργανώθηκε καὶ προετοιμάστηκε ἀπὸ προσωρινὴ Διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ κοινῆς ἀποδοχῆς μὲ Πρόεδρο τὸν Ἀρεοπαγίτη κ. Βλαδίμηρο Βρέλλη καὶ διεξήχτηκε ἀπὸ Προεδρεῖο κοινῆς ἐπίσης ἀποδοχῆς ποὺ ἐκλέχτηκε παμψηφεὶ ἀπὸ τὴ Συνέλευση μὲ Πρόεδρο τὸν κ. Ἀχιλλέα Τσορτέκη.

Τὴ Συνέλευση ἄνοιξε ὁ προσωρινὸς Πρόεδρος κ. Βρέλλης ὁ ὁποῖος πρότεινε τὸ Προεδρεῖο, τὰ μέλη τοῦ ὁποίου κατέλαβαν τὶς θέσεις τους. Ἀμέσως τὸ Προεδρεῖο ἔδωσε τὸ λόγο στὸν Πρόεδρο τοῦ ἀπερχόμενου Διοικητικοῦ Συμβουλίου κ. Κώστα Νάση ὁ ὁποῖος μὲ ἐμπεριστατωμένη εἰσήγηση ἔθεσε ὑπόψη τῆς Συνέλευσης τὰ πεπραγμένα τοῦ ἀπερχόμενου Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Σὲ συνέχεια μίλησαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι ὑποψήφιοι γιὰ τὸ νέο Διοικητικὸ Συμβούλιο καὶ Ἀντιπρόσωποι τῶν Ἀδελφοτήτων πάνω στὰ πεπραγμένα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Τελικά, ἀπάντησε καὶ συνόψισε τὰ συμπεράσματα τῆς Συνέλευσης κλείνοντας τὸ πρῶτο μέρος της, ὁ Πρόεδρος τοῦ ἀπερχόμενου Δ. Σ. κ. Κώστας Νάσης.

Μετὰ τὸ πέρας καὶ τὴν ἔγκριση τοῦ πρώτου μέρους τῶν πεπραγμένων τοῦ ἀπερχόμενου Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀπὸ τὴ συνέλευση ἐπακολούθησαν οἱ ἀρχαιρεσίες ὑπὸ τὸν ἔλεγχο, τὴν κατεύθυνση καὶ τὴν εὐθύνη Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς κοινῆς ἀποδοχῆς μὲ συμμετοχή σ' αὐτὴ καὶ παρουσία ὡς δικαστικοῦ ἀντιπροσώπου, τοῦ Εἰρηνοδίκη Ἀθηνῶν κ. Γεωργίου Παλαμήδη.

Ψήφισαν 760 Ἀντιπρόσωποι Ἀδελφοτήτων κλπ. Σωματείων καὶ Συλλόγων μελῶν τῆς Συνομοσπονδίας.

Μετὰ τὸ πέρας καὶ τὴ διαλογή, ἐκλέχτηκαν κατὰ σειρὰ ψήφων οἱ παρακάτω ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ τακτικοὶ ἀποτελοῦν τὸ νέο Διοικητικὸ Συμβούλιο, ποὺ προέρχεται ἐξ ὁλοκλήρου ἀπὸ τὸ συνδυασμὸ μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν κ. Κώστα Νάση καὶ ἐπιλαχόντες ἀπὸ τὸ συνδυασμὸ μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν κ. Λευτέρη Μαντζίκα.

Α' ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

1ος Κ. Νάσης 433, 2ος Α. Φούσας 426, 3ος Γ. Κέμος 408, 4ος Γ. Σωτηρόπουλος 398, 5ος Γ. Τζήμας 395, 6ος Δ. Μάνος 391, 7ος Γ. Μακάτης 388.

Ἐπιλαχόντες:

1ος Ε. Μαντζίκας 348, 2ος Ι. Βλαχογιάννης 315, 3ος Δ. Δαβαλὰς 313, 4ος Ν. Βατάλης 308, 5ος Δ. Γκιώκας 306, 6ος Α. Κατσαρὸς 294, 7ος Δ. Φούκας 293, 8ος Σ. Λώλης 22, 9ος Β. Πλόσκας 19.

Β' ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

1ος Σ. Μαλάμης 428, 2ος Ζ. Ντίνος 412, 3ος Β. Τσοπόκης 407, 4ος Μ. Στρατὴς 403, 5ος Μ. Στεργίου 392.

Ἐπιλαχόντες:

1ος Κ. Γκόρτσος 321, 2ος Γ. Παπαχρήστου 311, 3ος Θ. Τζωρ-

(Συνέχεια στὴν 6η σελίδα)

ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ

Γράφει ὁ Παναγ. Ι, Μάνος

Στὴν αἴθουσα τοῦ ξενοδοχείου «ΠΑΡΚ» ἔγινε ἡ φετεινὴ ἀποκριάτικη χοροεσπερίδα μας.

Μιὰ ὡραιότατη ἐκδήλωση, μὲ πολλὰ νέα στοιχεῖα καὶ προπαντὸς σὲ νέο τελείως περιβάλλον. Μεγάλη αἴθουσα, ἄψογη περιποίηση, ἄνεση, καὶ λαμπρότητα. Ἂν καὶ οἱ τιμὲς ἦταν ἀρκετὰ τσουχτερές, στὸ τέλος ἔμεινε ἡ ὡραία ἐντύπωση ὅτι τὸ καλὸ πληρώνεται.

Αὐτὰ μὲ λίγα λόγια γιὰ τὴν πρώτη ἐντύπωση.

Δὲν ἰσχύει ὅμως τὸ ἴδιο γιὰ τὰ ἰδιαίτερα δικά μας. Ἐνοῶ ἐδῶ τὸ ἄλλο σκέλος τῶν ἐκδηλώσεών μας, ποὺ εἶναι ἡ μουσική. Ἡ δική μας μουσική. Τὰ δημοτικὰ μας τραγούδια, μὲ τὰ παραδοσιακά μας ὄργανα τὰ «βιολιά» μας.

Πολλὲς φορὲς διατύπωσα παράπονα καὶ ἔκαμα σχετικὲς ὑποδείξεις, μὲ τὸ ἁπλὸ δικαίωμα ἑνὸς ἁπλοῦ, ἁπλούστατου ἠπειρώτη καὶ τίποτα ἄλλο. Δὲν ξέρω πόσοι διαβάζουν τὴν στήλη μου, ἢ καὶ ἂν διαβάζεται κάν, ἀλλὰ νομίζω ὁρισμένες παρατηρήσεις θὰ πρέπει νὰ λαμβάνονται ὑπόψη γιατὶ γιὰ τὸ καλὸ μας ἀναφέρονται ἢ ὄχι γιὰ νὰ κάνει ἐντύπωση ὁ νοάφων στοὺς χωριανούς του.

Τὸ Δ. Σ. πολὺ σωστά, κάλεσε τοὺς δικούς μας ὀργανοπαίκτες, αὐτοὺς ποὺ χρόνια τώρα μᾶς προσφέρουν τὴν τέχνη τους μὲ τὸ ἀζημίωτο βέβαια.

Ἐνὼ δὲν θυμᾶμαι νὰ παρασπονδίσαμε ποτὲ στὴν προτίμησή μας. Κι' ἂν τὸ κάναμε καμιὰ φορὰ τὸ κάναμε γιατὶ ἔτσι θὰ ἔπρεπε νὰ γίνει. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ προβληματίζει τοὺς ὀργανοπαίχτες μας, ὅταν ἡ παροικία μας τοὺς χρειάζεται γιὰ τὶς ἐκδηλώσεις τη.

Καὶ ὁ προβληματισμός τους δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ καλὸ παίξιμο. Αὐτὸ καὶ μόνο αὐτὸ εἶναι τὸ καθῆκον τους ὅπως καὶ μεῖς ξέρουμε, πολὺ καλὰ μάλιστα, τὸ δικό μας καθῆκον.

Προχθὲς ὅμως δὲν ἔγινε τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτά. Λυπᾶμαι πάρα πολὺ ποὺ θὰ στενοχωρήσω λιγάκι τὰ «βιολιά» μας, ἀλλὰ τὸ κάνω καὶ γιὰ τὸ καλό τους. Ἡ χοροεσπερίδα ἄρχισε νωρίς. Ἕως τὶς 10 ὥρα ἡ ὀρχήστρα τοῦ ξενοδοχείου ἔπαιζε τὰ δικά της κομμάτια καὶ χόρεψαν ἀρκετοί. Οἱ δικοί μας ἄρχισαν ἀμέσως μετὰ καὶ τελείωσαν σύμφωνα μὲ τὸ Νόμο στὶς 2 μετὰ τὰ μεσάνυχτα. Ἄρα ἦταν ἕνα πρόγραμμα 4 ὡρῶν. Ἂν ἀπ' αὐτὸ βγάλουμε τοὺς λόγους κλπ. ἔμειναν 3 ὧρες παίξιμο. Ὅσο δηλαδὴ κρατάει καὶ μιὰ λαϊκὴ συναυλία. Ἄρα λοιπὸν κόπος δὲν μπορεῖ νὰ ληφθῆ ὑπόψη σὲ καμμιὰ περίπτωση.

Μπροστὰ στὶς ἀτέλειωτες ὧρες (μερόνυχτα ὁλόκληρα) τῆς Κοσόλιανης τί ἦταν 3 ὧρες παίξιμο ;

Ἔ! Αὐτὲς τὶς 3 μονάχα ὡ-

(Συνέχεια στὴν 3η σελίδα)

ΤΟ ΝΕΟ Δ. Σ. ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΑΡΤΟΠΟΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Στὶς 10 καὶ 11 Φεβρουαρίου ἔγιναν οἱ ἀρχαιρεσίες τοῦ Σωματείου Ἀρτοποιῶν Ν. Πειραιῶς. Ἐξελέγησαν οἱ πάρα κάτω:

Πρόεδρος: Κοσμᾶς Ἀναγνωστόπουλος, Ἀντιπρόεδρος : Πέτρος Παπαδόπουλος, Γεν. Γραμ. Σωκράτης Παπαχρήστου, Ταμίας: Δημήτριος Ντάκας, Ἔφορος: Σπύρος Ντούρας, Σύμβουλοι: Σταῦρος Γάτσιος, Σπύρος Θεοχαρίδης, Βασίλειος Κωτσίνης, Σταῦρος Λώλης, Στέφανος Λώλης, Μιχαὴλ Μπούγιας καὶ Παναγ. Τσιάβος.

Εὐχόμαστε στὸ πάρα πάνω Δ. Σ. καλὴ θητεία.

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ

Τοῦ Βασίλη Τσιάτη
(Ἀπὸ τὸ βιβλίο του «ΠΕΖΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ» 1969)

Τὶς ἡμέρες αὐτές, ὁ νοῦς μου γυρνᾶ πίσω, νοσταλγικά, στὰ παιδικά μου χρόνια.

Μὲ πόση χαρὰ περιμέναμε τὴν ἡμέρα τοῦ Λαζάρου γιὰ νὰ ποῦμε τὰ κάλαντα!

Ἐμεῖς στὴν ἰδιαίτερή μου πατρίδα, στὸ Πωγῶνι τῆς Ἠπείρου, δὲ λέγαμε τὰ Χριστούγεννα καὶ τὴν Πρωτοχρονιὰ κάλαντα, δηλαδὴ «Καλὴν ἡμέραν ἄρχοντες καὶ Ἀρχιμηνιὰ κι Ἀρχιχρονιά» ἀλλὰ εἴχαμε (κι ἐξακολουθοῦμε νἄχωμε βέβαια) ἔθιμο, μόνον στὴν γιορτὴ τοῦ Λαζάρου νὰ γυρίζωμε καὶ νὰ τὰ «λέμε».

Λέγαμε τραγούδια τοῦ Λαζάρου καὶ τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου.

Οἱ δάσκαλοι, σεβόμενοι τὸ μακροχρόνιο ἔθιμο τοῦ τόπου, καθιέρωσαν τὴν μέρα αὐτὴ σὰν ἡμέρα ἀργίας, σιωπηρᾶ βέβαια. Δὲν μποροῦσαν, βλέπετε, νὰ στερήσουν ἀπὸ τὰ παιδιὰ τὴ μεγάλη χαρά τους, κι ἔκαναν «στραβὰ μάτια» ποὺ λέει ὁ λόγος.

Ἀπὸ τὴν Παρασκευὴ τ' ἀπόγευμα κιόλας, βρισκόμαστε σὲ συναγερμό. Ἑτοιμάζαμε τὰ καλαθάκια μας ποὺ θὰ μαζεύαμε τ' αὐγά, τὰ δῶρα ποὺ μᾶς ἔδιναν στὰ σπίτια ποὺ τὰ λέγαμε. Ποῦ καὶ ποῦ μᾶς ἔδιναν καὶ χρήματα, πρᾶγμα ποὺ μᾶς ἔδινε χαρὰ ἰδιαίτερη, ἀλλὰ ἡ μεγάλη χαρὰ δὲν ἦταν γιὰ τὸ ὑλικὸ ὄφελος. Ἦταν χαρὰ παιδικὴ ἄδολη, ἁγνή, αὐθόρμητη. Ἦταν ἡ χαρὰ γιὰ τὴ χαρά!

Ἀπὸ καιρὸ εἴχαμε σχηματίσει τὶς παρέες μας. Κάθε παρέα τὴν ἀποτελοῦσαν, κατὰ κανόνα τοεῖς.

Ὅταν πρωτοπῆγα, παιδάκι ἑφτὰ χρόνων, ἤμαστε παρέα μὲ τὸν ξαδερφό μου τὸ Βαγγέλη καὶ τὸ γείτονα καὶ φίλο μου τὸ Σταῦρο, ποὺ κι οἱ τρεῖς πηγαίναμε στὴν ἴδια τάξη. Μὲ τὸ Σταῦρο μάλιστα δὲ χωρίσαμε καμμιὰ γοονιὰ ὕστερα.

Ἑτοιμάζαμε λοιπόν, τὰ καλαθάκια μας, στολίζοντάς τα μὲ ἀνθισμένα κλαδάκια μυγδαλιᾶς, ροδακινιᾶς, γκορτσιᾶς, κουτσουπιᾶς (ἀγροχαρουπιᾶς) καὶ μὲ λογῆς - λογῆς ἀγριολούλουδα. Τὰ στρώναμε καὶ μὲ χορτάρι χλωρό, μπόλικο, γιὰ νὰ μὴ σπᾶνε τ' αὐγά

Πρωΐ - πρωΐ τὸ Σάββατο, μὲ χαρὰ ποὺ μόνο τὰ παιδιὰ μποροῦν νὰ νοιώσουν, ξεκινούσαμε μὲ τὰ στολισμένα καλαθάκια, συρμάτινα καὶ πλεχτὰ καὶ τὰ μπαστουνάκια μας.

Θὰ ρωτήσετε ἴσως: Τί τὰ θέλαμε τὰ μπαστούνια;

Γιὰ δυὸ λόγους τὸ ἴδιο σπουδαίους:

Σὰν ὅπλα ἀμύνης κατὰ τῶν μαντρόσκυλων ποὺ δὲν ἔβλεπαν μὲ καλὸ μάτι νὰ μπαίνουν τὰ «λαζαρούδια», στὰ σπίτια τῶν ἀφεντάδων τους, καὶ γιὰ νὰ συνοδεύουν μὲ τὸ ρυθμικό τους στύπημα στὸ πάτωμα τὰ τραγούδια μας.

Ἀφοῦ λέγαμε «Καλημέρα καὶ τοῦ χρόνου», δὲ ρωτούσαμε ὅπως κάνουν ἐδῶ τὰ παιδιά «νὰ τὰ ποῦμε;» γιατὶ δὲν ὑπῆρχε φόβος νὰ "ᾶς πῆ κανεὶς ὄχι.

Ἀοχίζαμε λοιπὸν τὰ τραγούδια. Τραγούδια ξέραμε καὶ λέγαμε πολλὰ καὶ γιὰ κάθε περίπτωση.

Ἐκεῖνο ποὺ δὲν παραλείπαμε νὰ ποῦμε, σχεδὸν σὲ κάθε σπίτι, ἦταν τὸ τραγούδι τοῦ Λαζάρου.

«Καλημέρα σας, καλὴ βραδυά σας
καλῶς σᾶς ηὕραμεν στὴν ἀφεντιά σας.
Ἦρθ' ὁ Λάζαρος ἦρθαν τὰ βάγια
ἦρθε τῶν Παθῶν ἡ ἑβδομάδα.
Νὰ κοπιάσετε στὴν ἐκκλησία
γιὰ ν' ἀκούσετε χρυσᾶ βιβλία
(Μάνθα καὶ Μαρία)
Μάνθα ποῦν' ἁ Λάζαρος, ὁ ἀδελφός σας
καὶ ὁ φίλος μας ὁ ἰδικός μας;
Ἄς ὑπάγωμε νὰ τὸν ἰδοῦμε
καὶ στὸν τάφο του νὰ λυπηθοῦμε.
Ὅτι ἔλεγον τ' ἅγια τὰ λόγια:
«Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου»
Ὅσα φύλλα ἔχ' ὁ Κίσσαρος (κισσός)
κι ἡ Πόλη κεραμίδια
τόσα καλὰ νὰ δώση ὁ Θεὸς
ἐδῶ ποὺ τραγουδᾶμε
καὶ τὴν Λαμπρή, τὴν Πασχαλιὰ
καλὴ καρδιὰ νὰ βγοῦμε.
Ἂν σ' ἕνα σπίτι εἶχαν ξενητεμένο (ὅλοι σχεδὸν εἶχαν κι ἔχουν) λέγαμε καὶ τὸ τραγούδι τοῦ «ξενίτη».

«Ξενίτης ξενιτεύτηκε πολὺ μακριὰ στὰ ξένα,
καλὸ νἆναι τὸ πάει του, καλὸ τὸ ἔρθιμό του.
Νὰ φέρη κι ἄλογο καλὸ μὲ τὴ χρυσῆ τὴ σέλλα.
Σέλλα ν' ἀξίζη ἑκατὸ καὶ τὸ καβάλι χίλια,
καὶ τὰ σκαλοπατήματα δυὸ - τρεῖς χιλιάδες.
Στὴν Πόλη τὴν Πολύτσιανη καὶ στὴ μεγάλη Πόλη
ποὺ κοσχινίζουν τὸ φλωρὶ καὶ πέφτει τὸ λαγάρι
καὶ τ' ἀπολαγαρίσματα τὰ δένουν στὸ μαντήλι.

(Συνέχεια στὴ 2η σελίδα)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ 1980

ΕΣΟΔΑ

1. Υπόλοιπο προηγ. χρήσεως	256.308
2. Ενοίκια (12 Χ 20.720)	248.640
3. Χαρτόσημο ενοικίων (12 Χ 846)	10.152
4. Διάφορες εκδηλώσεις	100.000
5. Δωρεές	20.000
6. Συνδρομές μελών	20.000
7. Ημερολόγιον	80.000
8. Έκτακτα έσοδα	20.000
9. Κόντρα	6.700
10. Υδραγωγείο Κοινότητας (προσφ. συγχωρ.)	300.000
Σύνολο	1.061.800

ΕΞΟΔΑ

1. Έξοδα Διοικήσεως	15.000
2. Γραφική Ύλη	15.000
3. Έφορία (χαρτόσημο)	11.000
4. Ενοίκια εις τρίτους	35.000
5. Βραβεία	10.000
6. Συνδρομές εις τρίτους	2.000
7. Βοηθήματα	70.000
8. Έκτακτα έξοδα (Δάσος, Ν.Τ.Σ. κλπ.)	60.000
9. Κοινωφελή έργα (μικροεπισκευές κλπ.)	25.257
10. Υδραγωγείο Κοινότητας	500.000
Σύνολο	743.257

ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣ ΕΞΙΣΩΣΗ

1. Πάγιο άποθ. προηγ. ετών	139.543
2. Πάγιο άποθ. έτους 1980	112.800
3. Εγγύηση Αρτοποιείου	50.000
4. Κάντρα	16.200
Γεν. Σύνολο	319.043

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ

(Συνέχεια από την 1η σελ.)

Μέ τό μαντήλι στο λαιμό και τ' άλογο στούς Κάμπους.
Δεψούν οι κιμποι για νερό και τα σουνα για χιον.
σίψα κι εν αγριμελισσο για εν ομορφο λουλουδι.

Έκεί που ειχαν κορη σε ηλικια γαμου, λεγαμε τουτο το τραγουδι:

«Βοσ' για κορη ομορφη, κορη καμαρωμενη
τη λούλουν, τη χτενιουνε, τηρούν κα την παντρέψουν,
της ταχουν γυιο του νυκλιγα, της ταχουν γυιο του ηγα
της ταχουν τ' αρχονοπουλο με τις πολλες χιλιαδες.
....
Κορη μ' σεν εισαι ομορφη, κορη μ σεν εισαι ασπρη
Στειλτε στην μολη για γυκαι και στη Βλαχια για χενι.
Εγω μαι κι η ομορφη εγω μαι και η ασπρη.
Στειλετε και στη Γουχενη για ρουχενο γελεκι.
Να καμω ολες τις ομορφες να σκασουν, να πανιτάξουν
να καμω τον πρωτοπαπα να χαι τη λειτουργια του,
να καμω τους ψαλτασες να χασουν το ψαλτηρι,
να καμω και το Λότιμα να χαιη τα θευτεια του
να γκαρισι σα... γομάρι».

Στά γιόπανορα μεγγάρια, παλι, λέγαμε:

«Δε τουτα σπιτια, τα ψηλά, τα μολυβοχτισμένα,
εσύ κοιμούνται νιογαμπρα, τα νιοστεφανωμενα
που τα στεφάνωσε ο Χριστός μέ τα σεξί το χέρι.
....

Αλλά και για το νεογέννητο μωρό ειχαμε τό τραγούδι του στου ηταν άγράι.

«Μωρέ μικρέ - μικρούτσικε και γαϊτανοζωμένε
όταν σ εγεννα ή μάνα σου και σε καρδοπουδσε
εγώ στη νύφα στέκομουν, Θεόν παρακαλούσα!
Κύριε, νά γένης Βασιλιάς, Κύριε νά γένης Ρήγας.
Νά τώρα και το τραγούδι στου πάπα τό σπιτι.

«Πάτυο στο σαφυποτσιαρο, στο δαφνοποτσιαμάκι
έκεί παπάς κομώτανε με τό σταυρό στό χέρι.
Πάει κι ή Παναγιά μέ τό Αρίστο στην αγκαλιά.
Γιά σήκω, σήκω Δέσποτα και μή βαρυσκιμάσαι.
Όλες οι κιμπανες σιμιανγαν και η γιαιά σ' ακμιαν».

Μέ μεγάλη σοβαροτητα, επιστημο τόνο και θρησκευτική ειλάβεια, λέγαμε τό :

«Καλό εΐν' καί τ' Άγιος ο Θεός καλό εΐν' καί γά τό πόρε
όποιος τ' ακούει χαιρεται κι οποιος τό λέει αγιάζει
κι όποιος τό αφουγκράζεται Παράδεισο θά λάβη.
Κάτω στα Ιεροσόλυμα κι στού Αριστού τόν τάφο,
εκεί δέντρος δέν ήτανε - ούντρος εφανερώθη,
Ο δέντρος ηταν ο Αριστός κι η ρίζα η Παναγία
καί κείν τα φύλλα πόσκιασε ηταν οι Αποστόλοι
πού μαρτυρουσαν κι ελεγαν γιά τού Αριστού τά Πάθη.
Αριστέ μ' όταν σέ σταυρωναν οί Εβραίοι, Εβραίοι,
οι άνομοι καί τά σκυλιά καί όλ' οι Φαρισαίοι
τό Φαραό (γύφτο) εκράξανε πρόνοια γιά νά φτιάσ.
Τούπαν νά φτιάσι τέσσερα, τούπαν νά φτιάσι τρία
κι αυτός ό τρισκατάρατος πιάνει καί φτιάνη πέντε.
— Έσύ Φαραό πού τάρτιαρες έσυ νά τά διόάξης.
— Έγώ πού τα μαστόρεψα, εγώ θά τα διατάχω!
Τά δυό δάλτε στα πόδια του, τα δυό στά νυχερά του
τό πέμπτο τό Φαρμακερό, δάλτε το στην καρδιά του.
Ή Παναγιά σάν τάκουσε λιγοθιμιά της πέρτει.
— Φέρτε μαχαίρια νά σφαχτώ, γκρεμούς νά πέσω κάτω
κι ένα ποτάμι σιγανό νά πέσω στά νερά του.
— Μάνα μου γιά μένα μη σφαχτεις, σφάζονε! οί μάνες βλες
μάνα μου, μή γκρεμιζέσαι, γκρεμιούνται βλες οί μάνες.
Μονάχα σύρε στό καλό καί στην καλή την ώρα
καί τό Μεγάλο Σάββατο νερθής γ' ανεμωιοθώμε.

Έγώ ήξερα δυό τραγούδια παραπάνω που μού τάμαθαν ένα ό πατέρας μου κι ένα ή γιαγιά μου πούχε ζήσει στην Πόλη, κι' ό Σταύρος άλλο ένα που τούμαθε ο Αλέξ ης - Δημήτρης, ό μπαλωματής από τή Λίστα. Αυτά τα τραγούδια δέν τά δίναμε σούς άλλους νά τά γράψουν γιά νά τα μάθουν, μόνον καί μόνο γιά νά κάνη ένα ποση ή δική μας παρέα μι κάτι τό ασυνήθιστο. Κι ας πώ πρέπει το τραγούδι που μού έμαθε ό πατέρας:

«Καλημέρα σας καί χρόνια πολλά σας
καλός σας ήβραμε στην αγεντιά σας.
Ξυπνάτε κύριοι κι ακουασθήτε
τό θεώμα τού Χριστού κι όλοι χαρήτε.
Ήλθεν ό Λάζαρος ήλθαν τά Βάγια
όπου μοιράζουνε τα κλαδιά τ' άγια.
Τήν σήμερον τόν Λάζαρον τόν κλαίει ή Βηθανία
τόν κλαίουν καί οι αδελφαί ή Μάρθα κι ή Μαρία.
Σήμερον ήλθεν ό Χριστός στην Πόλη Βηθανία
κι ανέστησε τόν Λάζαρον μέ Θείαν εξουσίαν.
Κλαύσας ό Χριστός καί προσευχηθείς κράξε:
καί τόν Λάζαρον τόν φίλον του φωνάζει.
Λάζαρε, Λάζαρε γιά δεύρο έξω.
Βγήκεν ό Λάζαρος απεθαμένος
τεταρημέρος σαβανωμένος.
Πρός τας αδελφάς του Μάρθα καί Μαρία λέγει:
Δώστε μου λίγο χρύο νεράκι
τί εΐν' τό στόμα μου πικρό - φαρμάκι.
Λύσατε τάς χεΐρας μου πούναι σταυροδεμένα
καί τούς πόδας μου πούναι σχοινοδεμένοι».

Νά καί τής γιαγιάς:

«Αρχόντοι καλημέρα σας, καλή γιορτή απάνω σας
ήρθαν τά Βάγια ήρθανε, καί τού Λαζάρου ή γιορτή
Νά μαζέψωμε αυγά - πέντε έξι καί έφτά
νά τά δίογήση ό Χριστός κι ό άγέντης Λάζαρος.
Βάγια - Βάγια τών βαγιών, κι ώς τήν άλλη Κυριακή
πίνομε γλυκό κρασί, τρώμε κόκκινο αυγό».

Τό μπαλωματή δέν τό συγκράτησα. Ήτανε τά λόγια του σάν καθρεύουσα καί άρχιζε έτσι:

«Σήμερον έρχετ' ό Χριστός, ό έπουράνιος Θεός
εν τή πόλει Βηθανία μέ κλάδους καί μέ Βαΐα.
....

Όλη τήν ήμέρα γυρίζαμε σ' όλα τά σπίτια τού χωριού πού ήταν ώς πέρα ανεγκρισμένα από τά χαρούμενα τραγούδια μας.

Όταν τελειώναμε μετρούσαμε τ' αύγά καί αν τύχαινε νά μή βαρούνται ακριβώς κάναμε κλήρο κι ό τυχερός έπαιρνε τό παραπάνω.

Ή μέρα αυτή ήταν ή πιό χαρούμενη της ζωής μου όπως κάθε καί κάθε χρόνο που ζυγώνει ή γιορτή τού Λαζάρου την άνκαιρόσσον καιρό τώρα.

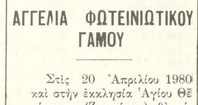

ΑΓΓΕΛΙΑ ΦΩΤΕΙΝΙΩΤΙΚΟΥ ΓΑΜΟΥ

Στίς 20 Απριλίου 1980 καί στήν εκκλησία Αγίου Θέ ράποντα (Ζωγράφου) θά γίνουν οί γάμοι τοΰ Γεν. Γραμ. τής Αδελφότητας Φωτεινιωτών κ. Ιωάννη Δημ. Ψύγκα μετά τής δεσποινίδας Βασιλικής Χρήστου Μούκα.

Προσκλητήρια θά σταλοΰν.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΑΙΩΝΟΒΙΟΥ

(Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΟΥ κ. ΕΓΡ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΤΑΛΟΥ).

Απεδίωσε πρόσφατα σε ήλικια 103 ετών, ό Παναγιώτης Τριαντα-φύλλου ή Ντάφας, από τό χωριό Λοφίσσος (Τσέριανη), πατέρας τοΰ γαμπροΰ τοΰ χωριοΰ μας κ. Εφριπίδη Τριαντάφυλλου.

Ο Ντάφος κατά τό μεγαλύτερο μέρος τής ζωής του εργάσθηκε σάν αγγελιάτης καί απέκτησε πολύμελεστάτη οικογένεια. που γιά νά τήν αναθρέψει εργάσθηκε σκληρά στή ζωή του.

Τήν ύγεία του τήν διατήρησε μέχρι τών τελευταίων στιγμών τής ζωής του.

ΘΑΝΑΤΟΙ

● Στίς 14-3-80 πέθανε στήν Ελευσίνα ό Χρήσσος Πέτρου σύζυγος τής κ. Ελένης Ζέγγερη.

Ο «ΠΑΛΜΟΣ» συλλυπείται τούς οικείους τοΰ αποβιώντος.

ΣΥΤΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Στόν ανηψιόν μας Αλέξανδρον Αν. Μάνον πού πέτυχε στήν Σχολή Εμπορεοπλοιάρχων τοΰ εύχόμαστε ολοψύχως καλή σταδιοδρομία.

Οίκον. Αθαν. Καπώνη
Αγρίνιο

ΕΙΚΟΝΕΣ

(Εικόνα πρώτη)

Νά μιά ατελείωτη φαντασία!
Ένα αξεδιάλυτο όνειρο, γαλάξιο, όπου χιμιά παθισμένη καί σβύνει νικημένη, ή στεργιανή δρμή!
Από τότε πού σπάθηκε τ' όνειρο κι' ή δρμή σαρωτικά ώρίστη, κρατερή αντιζηλία κι' ισότιμη ωρθώθη κι' αμέρωτη δένει τούτα τά δυό πεισματάρικα, τής Φύσης κορμιά γεννοδόλα:
τήν θάλασσα καί τήν στεριά!
Κι' αυτό τό αλληλοφάγωμα, πώς γίνεται αρμονία!!

(Εικόνα δεύτερη)

Ένα τέλειο ολοκαύτωμα πού γένονε νά τελειώσει, σέ μιά τέλεια αρμύρα.
Ένας ήλιος κουρασμένος, πού γυρνά στην πρώτη ξεκρασμένη του αγάπη.
Κι' είναι σάν πλυγή ούρανοΰ, πού ή Φύση μέ τό βάκρυ της θά πλύνει.
Νά 'χα χέρια ώς έκεΐ νά σέ προτάσω, θά σέ φιλάκωνα, θαρρεί, Ανυπερεμένε Ήλιε, στίς νοτισμένες κάμαρες, στίς λαπομένες γειτονιές!
Μά άν θά μπορούσα νά πράξω ώς εκεί, κάλλιο νά σ' ξιμπηγα βαθειά μέσ' τις ψυχές.
Μέ τό δικό σου σκλάβωμα.
Θά 'χα τήν Λευτεριά τους!

ΟΧΤΩΒΡΗΣ 1979
«ΒΟΡΕΙΝΑ ΔΡΟΛΑΠΙΑ»

ΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΜΑΣ

Ευάγγελος Μάντος (πρόεδρος Αδελφ. Βασιλοπουλιωτών) γιά μέχρι τοΰδε οφειλές δρχ. 1.000.
Αθανάσιος Λούλης, Αναστ. Τάλης γιά μέχρι τοΰδε οφειλές δρχ. 600, Πέτρος Π. Μάνος, Κων) νος Χρ. Μάνος (2 χρόνια), Κων) νος Οικονόμου, Ιωάννης Ψύγκας (Πραμ. Αδελφ. Φωτεινιωτών), Πέτρος Α. Νούσης, Χριστίνα Μάνου, Απόστ. Μηλιώνης, Θεοχ. Θ. Μάνος, Δημητρ. Μωράτας (Παχιωθά), Μαρία Μπακοσφύλου (Θεμελή), Κων) νος Εθθιμίου, Βασίλειος Ζέκης, Ιωάννης Μπουρατζής, Παν. Τσιάδος (πρ. Αδελφ. Βαστροβιτών).

Συνδρομές σας ελήφθησαν. Εύχαριστούμε πολύ.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Πέτρος Π. Μάνος	200
Κων) νος Οικονόμου	200
Ιωάννης Ψύγκας	200
Πέτρος Νούσης	50
Απόστολος Μηλιώνης	200
Θεοχάρης Θ. Μάνος	200
Βασίλειος Ζέκης	200

Ευχαριστούμε πολύ

ΥΜΝΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

ΑΝΝΑ ΓΕΩΡΓ. ΜΠΟΥΡΑΤΖΗ - ΘΩΔΑ

Τό πάρα κάτω ποίημα τής Άννας Γεωργ. Μπουρατζή - Θώδα έκ Βασιλοπούλου Ζίτσης απηγγέλθη τό 1952 από τήν Ιδια στό Πανηγύρι τής Αδελφότητας Βασιλοπούλου σέ κέντρο στίς 3 Γέφυρες Αθηνών.

Ήπειρος χώρα ιερή
χώρα τρισδοξασμένη
πού τών ήρώων είσαι γή
χιλιοτραγουδισμένη.

Στό χώμα σου τό ιερό
στά πάνινα χορτάρια
πόλλοι αφ'κιν ήρωες
τά κόκκαλά τους τ' άγια.

Κι' αυτά τά άγια κόκκαλα
πού ήταν σκορπισμένα
μέσα σε λάγγους καί δουνά
μέ δόξες φορτωμένα.

Τά πήρανε γιά φυλαχτό
τά ανδρεία τά παιδιά σου
καί πολεμόντας σούρξαν
τρανή την λευτεριά σου.

Τήν δόξα σου τήν περισή
πόλλοί τήν μολογάνε
μά καί τήν ομορφάδα σου
παντού τήν τραγουδάνε.

Πέσημο τί θέλεις νά σού πώ
καί από πού ν' αρχίσω
τις χάρες σου τις περισές
νά σού τις τραγουδήσω;

Ν' αρχίσω από τά ψηλά δουνά
πού βρίσκονται κοντά σου
πού τήν χαρά σου χαίρονται
καί κλαίν στην συμφορά σου;

Ή μήπως από τό ΣΟΥΛΙ σου
πού ξέχες γιά κορώνα
δπως καί ή Αθήνα μος
έχει τόν Παρθενώνα;

Ή θές από τήν Δωδώνη σου
τό Κάστρο καί τήν Λίμνη
τά θρυλικά τα ΓΙΑΝΝΕΝΑ
καί τήν κυρά Φροσύνη;

Ή τό Ζαγόρι Μέτσοβο
Ζωμπέρκα, Τσαπουριά
Γεφύρι Άρτας, Πρέβεζα
είναι γιά λησμονιά;

Ή μήπως από τούς ήρωες
νά κάμω τήν αρχή σου
καί είς τήν Μόσχο τήν τρανή
νά πώ τήν προσευχή μου;

Αρχίζω από τόν Πύρρο μας
καί από τούς Τζαβελαίους
τόν Κατσαντώνη Μπότσαρη
Κλεφτών Καπετανάιους.

Σκουφά, Τσακάλωφ γέννησες
τρανούς ήγέτες φιλικούς
Δαγκλή, Γενναδίου, Ζωσιμαίους
κι' άλλους πολλούς καί θρυλικούς.

Χριστοδασίλη βέθεψες
μεγάλωσες Κρυστάλη
πού σάν κι' αυτούς δέν βρίσκονται
σ' όλον τόν κόσμον άλλοι.

Κι' Αδέρωφ σύ ανέδειξες
Ζάπα καί τόν Σπουράρα
κιάλλους πολλούς πού δώρησαν
ότι είχαν στην Ελλάδα.

Εσύ ποτέ δέν δείλιασες
μέσα εις τούς αιώνες
καί πρωτοπόρτα στάθηκες
σε δλους τούς αγώνες.

Κι ήρωυνα εσύ πού στάθηκες
γενναία ώ πατρίδα
καί σκόρπισες μές' τήν σκλαβιά
στό Έθνος τήν ελπίδα.

Σάν κόρη γενναιόψυχη
βρέθηκες στην Ελλάδα
καί πάντοτε τής έφεργες
μέ τήν δική σου δάδα.

Μπιζάνι. Ζάλογγο ήγιναν
δομοί ελευθερίας.
Πύλος καί τό Καλπάκι σου
πάρα τής Ιταλίας.

Μέ τήν μεγάλη δόξα σου
καί μέ τήν ομορφιά σου
κάνεις τούς Ήπειρώτες σου
νά βρίσκωνται κοντά σου.

ΚΕΡΑΙΣΕ 32 ΕΚΑΤΟΜΥΡΙΑ ΣΤΟ ΛΑΧΕΙΟ

Τύχη - δουνό είχε ό Δημ. Μπούκας, 50 ετών, από τό Εκλησχώρι Ιωαννίνων, ό οποίος κέρδισε 32.000.000 δρχ., στό Λαϊκό Λαχείο. Ο υπερτυχερός έχει δύο παιδιά — ένα κορίτσι 17 χρόνων καί Ένα άγόρι 15 — καί διατηρεί άρτοποιείο στό Μαρούσι.

«Τώρα θά αναστηλώσω τό ρημαγμένο πατρικό μου σπίτι στό χωριό — δήλωσε — καί θά ξεχρεώσω τό φουρνάρικο πού έχω».

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ...

● Η Ολυμπιάς, μητέρα τοΰ Μ. Αλεξάνδρου ήταν θυγατέρα τοΰ βασιλιά τής Ηπείρου Νεοπτόλεμου;

● Ο πάρα πάνω βασιλιάς ήταν προγενέστερος τοΰ Πύρρου;

● Η Αδελφότητα Μαριαριωτών γιά δεύτερη φορά βέβαια στό ημερολόγιό της φωτογραφία τοΰ μικροΰ χαρευτικοΰ δμίλου τής Αετόπετρας;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΛΕΤΣΑΣ
Δικηγόρος
Νικαρίνου 22 — Αθήναι
Τηλ.Γραφ. 3621.358 οίκ. 5616.378

Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΟΥ ΠΙΛΑΤΟΥ

(Συνέχεια από τήν 1η σελ.)

επτά, επί τών υπάτων τοΰ λαοΰ τών Ρωμαίων Λουκίου Πεζωνίου, καί Μάρκου Παυσανίου, καί Προυπάτου τοΰ Ηλιυριακοΰ Βαλλερίου Πλαυτέρου, κοινοΰ Διοικητοΰ τής πόλεως Ιερουσαλήμ Ηγεμόνος κρατίστου Πιλάτου, επιστάτου τής κάτωθεν Γαλιλλαίας Ηρωδόου τοΰ δευτέρου τής άκρας Αρχιερωσύνης Άννα καί Καΐφα, (καί άλλοι πέντε Μεγίστοι, εκατόνταρχοι, υπατοι Ρωμαίων τής πόλεως Ιερουσαλήμων εν μηνί κε' έτώ Πέντιος Πιλάτος ό Ήγεμών διά τής Βασιλείας τών Ρωμαίων ένθοβεν τοΰ Πρακτωρίου τής Ηγεμονίας, κρίνω καί άπορασίζω εΐς θάνατον Ιησοΰν τήν λεγόμενον υπό τοΰ πλήθους Χριστόν, Ναζωραίον καί από παντρίδος Γαλιλλαίας άνθρωπον σταυοΰσθη τοΰ νόμου τοΰ Μωσαϊκοΰ ένάντιον τοΰ μεγαλοπρεποΰς Βασιλέως Τιβερίου Καίσαρος, Καθορίζω καί αποφασίζω διά τούτο, ότι ό θάνατος αυτοΰ νά είναι εΐς τό Σταυρόν, δμως μετά τών ήλων κατά τό σύνηθες τών υποδείκων... (ότι) ούτε έπαυσε συνέχων θορύβους εν πάσι τή Ιουδαία ποιών έαυτόν υΐόν τοΰ Θεοΰ καί Βασιλεύς τοΰ Ισραήλ, απειλών χαλασμόν τής Ιεοουσαλήμ καί τοΰ Ι. Ναοΰ, απαρνούμενος τό φόρον τοΰ Καίσαρος, έχων έτι τόλμης εΐσελθεΐν μετά δαίων καί θρεμμάτων, μετά μέρους τοΰ πλήθους ώσπερ Ρήξ έντός τής πόλεως Ιερουσαλήμ εξω τόν Ναόν.

Ούεν δρίζομεν τόν πρώτον καί ημέτερον εκατόνταρχον Κόϊντον τόν Κορνήλιον συνάγων παρρησία εΐς τήν χώραν τής Ιερουσαλήμ δειλόνον, μαστιγούμενον παρρόφαν περιβαλόμενον, μετά ακανθίνων στεφάνου, βαστάζονατα τόν ΐδιον Σταυρόν, έπί τοΰ θρυο ένα ή παράδειγμα τοΰ πάσι κακοποιούς, μεθ' δούλομαι συνάγασθαι δύο λησταί φονεΐς καί εξελθεΐν διά τής πύλης Γκαπαρίας νΰν δέ Αντωνιάνας.

Συνβζω δέ αυτόν τόν Χριστόν παρουσίας εΐς τό δρος τών καυκόρυων δνόμασι Καλβάριον ή (Κρανίου τόπος) θθεν εσταυρωμένον καί θεωμένον εστω τό σώμα αυτοΰ εν τό Σταυρώ, κοινόν θέαμα πάντων τών κακούργων, καί άνοθεν τοΰ Σταυροΰ, τεθήτω τίτλος Εβραϊκή, Ελληνιστί μέν «Ιησοΰς Ναζωραίος Βασιλεύς Ιουδαίων» Ρωμαϊστί «Ιεσουνΐ Νοζαρή Μελέχ (χ' Γελουντίμ» δρίζομεν δέ δτι ούδείς ής τινος ούν τάξεως, ποιότητος καί καταγωγής τολμήσει απερισκέπτως νά εμποδίση την τοιούτην δίκην, ότ' δμοΰ ώρισμέν την καί διακομένην καί έπιτελοΰμένην μετά πάσης σεμνότητος, κατά τά ψηφίσματα καί νόμους τών Ρωμαίων ώς Εβραίος, εΐς ποινήν αυτομολίας τής τών Ρωμαίων Βασιλείας.

— Μάρτυρες τής παρούσης ήμετέρας αποφάσεως. —

«Διά τόν υπάτων καί δικαστών τόν Εβραίων Ραμπίν, Μαντάνη, Μπενεροσλίπ.

Διά τόν Φαρισσαίον Μπαρμπάν, Σιμεών, Μπονάλ.

Διά τής βασιλείας καί Ηγεμονίας τών Ρωμαίων. Δούκος, Σεβστίλιος, Μαστεμίλιος.

Διά τόν Κρητών τής φυλής Ισραήλ Ραπάι, Δανιήλ, Ραμπινήλ, Ιουδν, Μπινιάν, Ραπάι' Ιουδέλ, Πιτικουλάμ.

Διά τής Αρχιερωσύνης Ραμπάτ' Ιούδας, Μπονκαλλή. Νομικός τής παρούσης ποινής διά τών εγκλημάτων.

Νομικός Μπεπάμ».

"Ω! τής απείρου ανοχής Αναμάρτητε Κύριε. Εύχαριστοΰμεν διά τήν μακροθυμία σου.

Αλλά τό θλιβερά σου παράπονο, γιά τήν αχαριστίαν μας πληγώνει δλους μας, μή τό λαό μου! (λαού μου) «Τί έποίησά σοι, ήτι σοι παρηνώχλησα; Τούς τυφλούς σου εφώτισα, τούς λεπρούς σου εκαθάρισα, άνδρα δντα έπί κλίνης ήνωρθωσάμην. Λαός μου τί εποίησά σοι καί τί μοι ανταπέδωκας; Άντί τοΰ μάνα χολήν, άντί τοΰ δόξατος δξος, άντί αγάπαν με Σταυρόν μέ προσηλώσατε»; Γιατί; Γιατί;

Χριστόφιλος

Η «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

Η εφημερίδα τής Πανηπειρωτικής Σ. Ε. «Πανηπειρωτική» βγαλε γιά την εφημερίδα μας: «Μέ πλούσιο περιεχόμενο γύρω από τή ζωή καί τίς δραστηριότητες τής Αδελφ. Αετοπετριών Δωδώνης τό φύλλο τοΰ Ιανουαρίου 1980. Ανάμεσα στά άλλα υπογραμίζουμε τόν δνόμασμό της "Αδελφότητας 1979 πού ανήθθε σέ 896.715 δρχ. Από αυτές 550.000 δρχ. διατέθηκαν γιά έργα στό χωριό. "Ολα αυτά δείχνουν ότι ή Αδελφότητα κινεΐται μέ ζωντανάνα καί θερμό ενδιαφέρον. Στόν «Παλμό τής Αετόπετρας» φιλοξενεΐται καί σέ μόνιμη στήλη ή Αδελφότητα Μαριαριωτών. Από τό γεγονός αυτό θά ήταν νά μεταφραστεΐ ό «Παλμός τής Αετόπετρας» σέ Παλμό τής Δωδώνης καί νά απογτήσουν έτσι τα χωριά τής Δωδώνης ένα ανιπροσωπευτικό δημοσιογραφικό όργανο, μιά ποιά οί Αετοπετρίτες είχαν τήν έμπνευση καί τήν φαντασία νά στεριώσουν τό ώραίο τους έντυπο».

Εύχαριστούμε πολύ τήν παραπάνω εφημερίδα γιά τά καλά της λόγια. Δέν είναι άλλως τε ή πρώτη φορά πού αναφέρεται στήν Εφημερίδα μας δπως καί πολλές από τίς άλλες Ηπειρώτικες εφημερίδες. Τήν αναδημοσίευση δέν τήν κάνουμε γιά νά εκτιμήσουν περισσότερο οί αναγνώστες μας τήν προσφορά μας. Τήν κάνουμε γιά νά μάς δοθεΐ ή ευκαιρία γιά άλλη μιά φορά νά τονίσουμε ότι αυτή ή εφημερίδα εκδίδεται μέ τεράστιες προσπάθειες καί άρκετή οικονομική ζημιά. Εάν λοιπόν επεκτείνουμε τήν «ειδέλεια» της θ' άντιμετωπίσουμε τέτοια προβλήματα πού ίσως νά είναι δύσκολο νά τά ξεπεράσουμε. Διότι ο δνδότης νά εφαρμόσει μιά πλούσιαι δοσκή, τούς δέ χωρανούς μας, γιατί εύχαριστιόνται νά βλέπουν τά ζωντανά τους νά γεμΐζουν τά λαγγόνια τους πρασινάδα. Καί πάντοτε υπΐρχαν οί παραδόξες εΐς πεΐσμα δλόκληρης τής χωρανιών αντίδρασης. Ομιρικοί καν γάδες ξέσπαγαν στο παρελθόν από αυτή την αΐτία. Αλλά οί παοαδόξες δμως ήταν παραδόξες καί πολλές φορές μέ τήν ανοχή τών αρμοδίων αρχών.

Αλλά δμως έάν τό πράγμα ΐχει καί τώρα ΐσει πρέπει νά σταματήση. Διότι πρέπει νά καταλάδουμε ότι γιά νά κρατηθή αυτός ό τόπος θέλει [illegible]. Εΐναι πούναι ετοιμόδροπος άν τοΰ [illegible] καί τά λίγα φυσικά δεσίματα πού ΐχει, πάει, χάθηκε. Πολύ σύντομα δαρκά καί χωρό θά φτάσουν στό Σιαλιό.

Διότι εδώ πού τά λέμε άν εΐναι κάτι πολύ ώραίο στό χωριό τό παρόν κερδΐζουν. Η συκοφαντία τους καί ή δημαγωγία τους απεκαλύφθει σέ δλο τους τό μεγαλεΐο. Κι ένώ εΐχαν τό θράσος νά συκοφαντήσουν δτι εΐχαν τό θάρρος νά ζητήσουν συγγνώμη.

Χαιρόμαστε γιατί ό χρόνος απέδειξε τό σωστό τών ισχυρισμών μας καί ό κόσμος μας τούς εδειξε τήν περιφρόνησή τους.

«ΠΑΛΜΟΣ»

ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ

(Συνέχεια από τήν 1η σελ.)

ρίτσες δέν δγήκε ούτε μιά νότα σωστή. Η τενκεκίες δάρχαγν ή τά δργανα μάς έπαιζαν ένα καί τό αυτό κάνες.

Ιχή δγήκε ό κλαρινίστας Βασίλης Τόλης. Δέν ξέρω τι εΐδους ειφανίσεις εΐναι αυτές. Τί σόι σύστημα εΐναι αυτό, άλλος ν' αρχίζει κι' άλλος νά τελειώνι δέν τό καταλαδαίνω. Τί τάχα, τόσο ψηλά ανέδηκε ό Βασίλης πού δέν καταδέχεται νά παΐζη γιά τούς Κοσκλιανΐτες;

Μετά συνέγεισε ό Κώστας Κατσαμπόλης πού ένος τΐς 2 πού ΐφυγα ΐπαΐζε. Αλλά ούτε ό ένας ούτε ό άλλος κατόθθοσε νά δεΐξη λίγο από τό ένευτό τους. Αλλά καί οί υπόλοιποι τής κομπανίας δν εξαιρέσουμε τόν συνεπέστατο σε μπρίο καί ρυθμό, τό νεαρό μέ τό νεύφι, δέν ήταν καλύτερη.

Όχι αγαπητοί φίλοι. Αυτό δέν εΐναι σωστό καί πολύ σύντομα, άν πάτε ΐτσι, θά γίνει καί απαράδεχτο. Δέν ΐχετε δικαίωμα ΐν δνόματι τής τέχνης σας νά «παΐζετε» ΐτσι. Εΐστε, κατά κάποιο τρόπο, υποχρεωμένοι, σεδόμενοι τούς ΐαυτούς σας πρώτα, τήν τέχνη σας καί τούς φίλους σας ΐμάς ύστερα γιά κάνετε τό καθήκον σας.

Δέν μπορεΐτε ΐσεΐς σέ μιά τέτοια ΐκδήλωση πού ΐρχονται καί πέντε άνθρωποι μή ήπειρώτες γιά ν' ακούσουν καί ν' απολαύσουν λίγα γνήσια παραδοσιακά μουσικά κομμάτια νά μάς ρεζιλεύετε. Αυτό άπό τή μιά μερά. Κ' από τήν άλλη δέν ΐχετε έπίσης τό δικαίωμα καί γιά μάς πού τή ικανική μας τήν αγαπάμε καί τήν πονάμε δσο καί τόν τόπο μας, δέν ΐχετε τό δικαίωμα, μάς τέτοιας συμπεριφορές.

Αν νομΐζετε δριαμένοι δτι κάνοντας τΐς δεντέτες θά ανέδετε καί ψηλά εΐστε πολύ γελασμένοι.

Ο Ήπειρώτης ξέρει πολύ καλά νά εκτιμάει τήν εργασία, τή σωστή καί τιμια εργασία καί ν' ανεδάζει πολύ ψηλά δσους τό αξΐζουν. Όπως θά πρέπει καί νά μάθη, δυστυχώς, νά τιμωρεΐ δσους τόν περιφρονούν καί τόν χορεύουν.

Αυτά γιά τήν ώρα καί ελχοναι νά μήν επανέλθω.

⁂

Φαίνεται πώς εΐναι γεγονός αυτό πού ερωτΐται στό προηγούμενο σύλλο γιά τά Βαρκά. "Οτι δνλαδή ΐγιναν δοσκή γιά τά γίδια. Εΐναι αλήθεια δτι ανέκαθεν άσ' ΐτου θυμΐμαι τό χωριό, τόσο τά «δΐια» στό δουνό, δσο καί τά δάρκα, τράδαγαν ζωντανά καί ανθρώπους. Τά μέν ζωντανά γιατί δΐλεπαν μιά πλούσιαι δοσκή, τούς δέ χωρανούς μας, γιατί εύχαριστιόνταν νά δλέπουν τά ζωντανά τους νά γεμΐζουν τά λαγγόνια τους πρασινάδα. Καί πάντοτε υπΐρχαν οί παραδόξες εΐς πεΐσμα δλόκληρης τής χωρανιών αντίδρασης. Ομιρικοί καν γάδες ξέσπαγαν στό παρελθόν από αυτή την αΐτία. Αλλά οί παοαδόξες δμως ήταν παραδόξες καί πολλές φορές μέ τήν ανοχή τών αρμοδίων αρχών.

Αλλά δμως έάν τό πράγμα ΐχει καί τώρα ΐτσι πρέπει νά σταματήση. Διότι πρέπει νά καταλαδουμε δτι γιά νά κρατηθή αυτός ό τόπος θέλει [illegible]. Εΐναι πούναι ετοιμόδροπος άν τοΰ [illegible] καί τά λίγα φυσικά δεσίματα πού ΐχει, πάει, χάθηκε. Πολύ σύντομα δαρκά καί χωρό θά φτάσουν στό Σιαλιό.

Διότι εδώ πού τά λέμε άν εΐναι κάτι πολύ ώραίο στό χωριό τε σάν γονιός καί πότε σάν μαθητής, γιατί περάσαμε κι' από τή θέση τοΰ μαθητή, διαπιστώνεις δτι ό δάσκαλος θέλει δοήθεια γιά νά μπορέσ

ΓΙΑ ΤΟ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗ ΝΤΑΛΙΑΝΗ

ΥΠΟ κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Μ. ΜΗΛΙΩΝΗ

Τὸ ἀνάγνωσμα, γιὰ τὸν ἀταίριαστο ἥρωα Χατζημιχάλη Νταλιάνη ποὺ πέρασε κάπως στὰ «ψιλὰ» τῆς ἱστορίας καὶ στὰ σχολειὰ δὲν διδάχτηκε ποτὲ ἢ ἀνεπαλάλητη ἀνθρέπα του καὶ τὸ ἀλοκαύτωμά του, μοῦ τὸ πήρανε μέσα ἀπὸ τὰ χέρια.

Τὸ εἶχα κατὰ νοῦ νὰ τὸ δημοσιεύσω ἀλλὰ δὲν μπόρεσα γιατὶ ἐδῶ στὴ δεύτερη ξενιτειὰ, στὴν ἐπαρχία, δὲν εὑρίσκα βοηθήματα ἱστορικά, θέλω νὰ πῶ βιβλία.

Στὸν συνεργάτη τῆς «ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ», ποὺ ἀποφάσισε τὴν ἰδέα τῆς δημοσίευσης τῆς πολεμικῆς του δράσης, ἀξίζουν χίλια μπράβο. Ἀσφαλῶς τὰ κόκκαλα τοῦ Νταλιάνη ποὺ θμειναν ἀτάφα κοντὰ στὴ θάλασσα τοῦ Λιθυκοῦ στὴν ἡρωϊστόκο Κρήτη, θὰ ἔτριζαν αἰσθανικά. Ὁ Νταλιάνης συγκατελέγεται μεταξὺ τῶν ἡρώων ἐκείνων ποὺ ἔπεσαν μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι. Μὲ τὸ Μπότσαρη, τὸ Διάκο, τὸν Καραϊσκάκη καὶ τὸν Παπαφλέσσα. Μοιάζει σὰν τὸ Μακεδόνα πατριώτη Ἐμμανουὴλ Παππὰ ποὺ πρόσφερα στὴθηκε ἡ προτομή του (...ἦταν ἀγνοημένος καὶ παραγκωνισμένος κι' αὐτὸς ἀπὸ τὴν ἱστορία ὅπως πρὸ ἑξακοσιέτες περίπου κι' ὁ μεγάλος νόμος μᾶς Ἠπειρότισσας μάνας. Ὁ Καρατσάκης).

στὸ «Πεδίο τοῦ "Αρεως» στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ θυμίζει τὴ Μακεδονικὴ προσφορὰ στὸ μεγάλο ἀγώνα τοῦ 1821.

Ἐδῶ θὲ μοῦ συγχωρήσετε μιὰ μικρὴ παρένθεση. Ὁ Ἐμμανουὴλ Παππᾶς γεννήθηκε στὴ Δοβίστα Σερρῶν (σημερινὴ Κιανότηρα Ἐμμανουὴλ Παππᾶ) στὰ 1773. Ἐγέννησε στὸ σύνολο 12 παιδιὰ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα 3 θυγατέρες. Ἐπιδόθηκε στὸ ἐμπόριο ἀπὸ ἡλικίας 28 χρονῶν. Ἔγινε μεγάλος ἔμπορος καὶ τραπεζίτης καὶ ἐγκατέστησε ἐμπορικὸ οἶκο ἀκόμα καὶ στὴ Βιέννη. Ἐξ αἰτίας τοῦ κυβόδυνου νὰ δολοφονηθῆ ἀπὸ τοὺς Τούρκους ἀναγκάζεται νὰ ἐκπατρισθῆ καὶ νὰ ἐγκατασταθῆ στὴν «Πόλη». Ἐδῶ μωέτια στὴ Φιλική Ἑταιρεία. Ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης τὸν ὀνομάζει «Ἀρχηγὸ τῶν Μακεδόνων». Στὶς 17-5-1821 ὑψώνει τὴ Σημαία τῆς Ἐπαναστάσεως στὸ Πρωτάτο τῶν Καρυῶν τοῦ "Αγίου "Ορους. Ἐν συνεχείᾳ κάνει τὸ πᾶν νὰ ἐπικρατήσει ἡ ἐπανάσταση στὴ Χαλκιδική, ἀλλὰ στὰ χαμένα, γιατὶ πνίγεται στὸ αἷμα. Μετὰ τὴν καταλυψὴ καὶ τῆς Κασσάνδρας μπαίνει στὴ «Δόμνα» τοῦ Βισβίζη γιὰ κατέλθῃ στὴ Νότιο Ἑλλάδα. Ἐνῶ τὸ πλοῖο αὐτὸ ἔπλεε πλησίον τοῦ Καλληρέα, ὁ μεγάλος πατριώτης ἐξέπνευσε ἀπὸ λύπη! Ἡ περιουσία τοῦ δημιεύτηκε ἀπὸ τοὺς Τούρκους, μαζῦ καὶ τὰ 13 ἀφρέλια ποὺ ἦταν γεμάτα χρυσὰ φλουριὰ κι' ἀπ' ὅπου ἀντλοῦσε τὰ ἔξοδα γιὰ τὸν ἀγώνα. Βλέπετε τώρα πόσο μοιάζει μ' αὐτὸν ὁ ἀπίωγος ἔμπορος Βορρειοηπειρώτης Χατζημιχάλης. Τὸν ὀνομάζω ἔτσι γιατὶ ὅπως λέει ὁ κ. Μαμόπουλος ἡ πατρίδα τοῦ ἥρωα εἶναι τὸ Δελβινακόπουλο τῆς Πρεμετῆς. Ὄπως νάχει τὸ πράγμα, ἦταν Ἠπειρώτης. Ὁ ἀνεξέλεγκτοι γράφουν ὅτι θέλουν. Στὴν ἐγκυκλοπαίδεια ΛΑΡΟΤΣ τὸν φέρουν Τ ε ρ γ ε σ τ ι ν ό ν ! Ποιὸς διαμαρτυρήθηκε; Ὁ Μεγάλος Καραϊσκάκης Ἔλεγε γι' αὐτόν: «"Οπου ὁ Χατζῆ μιχάλης ἐκεῖ καὶ ἡ Νίκη». Ὁ ἀθάνατος ἀρχηγὸς τοῦ ἀτάκτου Ἱππικοῦ τῶν Ἑλλήνων (Ἠπειρωτῶν τῶν πλείστων) ἦταν «φιλοπαῖζος» τοῦ γυιοῦ τῆς Καλόγργας. Εἶναι ἔναχ ἀπὸ τοὺς 5 τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Σόμματος Καραϊσκάκη μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀρχηγοῦ στὰ 22-4-1827. Ὁ πολὺς Περραιβὸς γνωστὸς τοῦ Ρήγα σύντροφος, κατηχητὴς τῶν ἀθανάτων Σουλιωτῶν στὴ μεγάλη ἰδέα τῆς Φιλικῆς καὶ συμπολεμιστὴς τους ἀπὸ τὸ Σούλι τ' ἀνυπόταχτο μέχρι τὴ Στερεὰ καὶ τὴν Πελοπόνησο στὴν ἱστορία ποὺ ἀφησε μεταξὺ ἄλλων, γράφει ἐπὶλέξει στὰ περὶ τῆς μάχης τοῦ Κεραυνοῦ στὸν Πειραιὰ: «ὁ ἔμπαρχος Χατζημιχάλης, παρευρισκόμενος εἰς τὸ δεξὶὸν πλάγιον τοῦ Ἀρχηγοῦ (Καραϊσκάκη) καὶ πλησίον τοῦ ὀχυρώματος τοῦ Βάσσου Μαυροβουνιώτου (καὶ αὐτοῦ ξενιτειμένου Ἠπειρώτη), ἰδών τὴν Κίουταχῆν πλησιάσαντα μὲ τὸ ἱππικὸν εἰς τὰ νῶτα του κατὰ τὸ κέντρον πεζικοῦ του καὶ ἐρεθίζοντα αὐτὸ εἰς νέαν ἐφόρμησιν, ἀμέσως ἐφώναξε πρὸς τοὺς ἐξήκοντα τέσσαρας συντρόφους του τὰ ἑξῆς: «κατάπιε μου, Ἕλληνες, κατάπιε, βλὰ νὰ σώσωμεν τοὺς ἀδελφούς μας» (!!!) ταῦτα εἰπὼν ὥρμησεν εἰς τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα, ἤτις ἦν καὶ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ Μετζόχιον, πλησιεστέρα, μολονότι ἡ καμπύλη γραμμὴ τῆς συνίστατο ἀπὸ διακοσίους σχεδὸν ἵππεῖς ἐδὲν παρετάχθη εἰς μάχην, ἀλλὰ διαλύσασα τὴν γραμμὴν, ἐσυσσωμετώθη μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς. Ὁ "Ιππαρχος ἐξακολουθεῖ τὴν δρμὴν τοῦ, καὶ διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν κιονδυνόθη πυροβολισμὸν ἀμφοτέρων τῶν πεζικῶν στρατευμάτων ἠναγκάζετο νὰ χυπᾶ τὰ δπισθεν τοῦ ἱππικοῦ. Μὴ ὑπομείνας ὁ Κίουταχῆς τὴν τόσην ἀταξίαν καὶ σύγχυσιν τοῦ ἱππικοῦ του, προκύψασαν ἀπὸ ἕνα μικρότατον ἀριθμὸν ἱππέων, προσέθεμεν αὐτοὺς μὲ ὅλον του τὸ ἱππικόν, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπόν του πλησιέστατα ἐπειμένον ἀμέσως ἐν σῶμα ἀπὸ διακοσίους σχεδὸν ἱππεῖς νὰ προκαταλάβωσι τὰ δπισθεν καὶ ἐμποδίσωσι τὴν ἐπιστροφὴν του. Ἐγνώρισεν ὁ ἵππαρχος εἰς τὸν ὁποῖον ὑπέπεσε κίνδυνον, ἀλλὰ δὲν ἠγνόει ταυτοχρόνως ὅτι ἡ ἀπισθοδρόμησίς του ἐμειλᾶ νὰ χορηγήσῃ πληροστάτην νίκην εἰς τὸν ἐχθρὸν, προκρίνας σωτηριοδεστέραν τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐπιθέσεως ἀπὸ τὴν ὀπισθοδρόμησιν, ὥρμησεν ὡς ἀ ρ ε ι μ α ν ὴ ς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐχθρῶν καὶ σμιπλακεὶς ἐπιλορκῆθη παντοχόθεν, πᾶσαν ἐλπίδα τοῦ ἱππικοῦ τὴν ἔχασαν πλέον οἱ "Ελληνες, δὲν ἤμειναν εἰς αὐτοὺς ἄλλο τί παρὰ νὰ φυλάξωσι γενναίως τὰς θέσεις των, μέσα εἰς τὰς ὁποίας ἐξηρτᾶτο ἡ σωτηρία των, ἢ ὁ ἔνδοξος θάνατος, ἀλλὰ τὰς δύναται νὰ πιστεύῃ ὅτι, μετὰ μισῆς ὥρας τοιαύτην δυσδιάλυτον καὶ μιφοκινδυνώδη συμπλοκὴν, ἠμειλε πάλιν νὰ ἴδῃ τὸν ἵππαρχον Χατζῆ Μιχάλην συσσωματισμένον μὲ τοὺς ἑξήκοντα τέσσαρας συναγωνιστάς του καὶ μὲ μόνους τρεῖς ἐξ αὐτῶν τραυματισθέντας καὶ ἵππους ἐπτά (*), διασχίσαντες μὲ τὰ ξίφη εἰς τὰς χεῖρας τόσον πλῆθος ἱππικοῦ, ὡς ἡ ναῦς τὰ ἄγρια κύματα μὲ τὸν σδριον ἀνεμον καὶ ἀναπεπταμένας πανίαι, νὰ παρουσιασθῶσι ἐκ νέου προπόρτιον τῶν ὁμιγενῶν των; Τοῦτο ἰδόντες οἱ "Ελληνες ἤρξαντο ἀπαράπαντες μὲ ἀσκεπῆ κεφαλὴν καὶ τοὺς ὀρθαλμοὺς ἀτενίζοντες πρὸς τὸν οὐρανὸν ποιεῖτε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, κράζοντες: «θαῦματος τοῦτος θεῖοι καὶ οὐκ ἀνθρωπίνης ἀνδρείας ἀποτέλεσμα ἤν τὸ φαινόμενον». Τέτοια ἦταν ἡ ἀντρεία τοῦ Νταλιάνη! Θεῖος!

Τὸ ἴδιο κουβαντάδικα ἀποφαίνεται στὸ ἱστορικὸ του ἔργο «Ἑλληνική Ἐπανάστασις» στὸ σχετικό, μὲ τὸν ἥρωα Νταλιάνη κεφάλαιο, ὁ ἀπὸ τὸν Πύργο Ἠλείας ἀκαδημαϊκὸς Διονύσιος Κόκκινος. πρὸς μεγάλη τιμὴ αὐτουνοῦ τοῦ ἴδιου καὶ τῆς πατρίδας ποὺ τὸν γέννησε: «Ὡς Κέντουρος ἐμάχετο ὁ Ἠπειρώτης Ἀζας, αἱμάσων μὲ τὴν σπάθην ὑψωμένην...».

Μ' αὐτὰ τὰ λίγα, ποὺ ἐκθέτει ἐγαίνει καθαρὰ συμπέρασμα πὼς ἡ ἱστορία δὲν τὸν ἀδίκησε τόσο, ὅσο νοιᾶζουνε. "Ολοι ὅταν γράφουν σὲ ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ μ' ἀφορμὴ τὴν Ἐθνικὴ ἐπέτειο φυσικὸ εἶναι νὰ γράφουν γιὰ τοὺς ἥρωες τῶν διαμερισμάτων τῆς χώρας, ποὺ κατάγονται. Οἱ Μωραΐτες γράφουν γιὰ τὸν Κολοκοτρώνη... καὶ τὸ Μυτροπέτροβα. Οἱ Ρουμελιῶτες ἐκθειάζουν τὸ Διάκα καὶ τόν... Τσάκα. Οἱ Κακεδόνες γιὰ τὸν Παππᾶ καὶ τὸν Καρακάσο. Μοναχὰ οἱ Ἠπειρῶτες δὲν γράφουν γιὰ κανέναν. Ἐδῶ γιὰ τοὺς τελευταίους πρέπει νὰ ποῦμε ὑπάρχουν καὶ ἐξαιρέσεις. Πάντως ἔνα εἶναι ἀναμφισβήτητο πὼς οἱ περισσότεροι ἀρχηγοὶ τῶν Ἑλληνικῶν δυνάμεων στὴ μάχη τῆς Ἀράχωβας ἦταν Ἠπειρῶτες! Καὶ πῶς ἀκόμα μεγάλες Ἠπειρότικες φυσιογνωμίες τῶν ἀρμάτων τοὺς καρπώθηκαν ἄλλοι τόποι γιὰ δικούς τους. Βλέπετε ἔτσι ἦταν οἱ Ἠπειρότες πολέμησαν στὴν ξενιτειὰ, δὲν πολέμησαν «ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἑστιῶν» μὲ τὴ στενὴ ἔννοια, ἀλλὰ γιὰ τὴ λευτεριὰ ὁλόκληρου τοῦ Γένους. Ἂν ψάξῃς μέσα στὴν ἱστορία θὰ τοὺς ὄρῃς σ' ὅλο τὸ μεγαλεῖο τους στὶς παραδοξοκάθες χῶρες (ἱερὸ λόχο κλπ.) στὴ Χειμάρρα, στὸ Σοῦλι, στὴ Στερεά, στὸ Μωρηᾶ στὰ νησιά, στὴν Κρήτη. Δ ὲ ν ἀ π ο μ ένει π α ρ ὰ ν ὰ π ρ ο δ ά λ ω ν τ α ι ἀ π ὸ μ ᾶς τοὺς ἀ π ο γ ό ν ο υ ς τ ο υ ς μ ὲ κ ά θ ε τ ρ ό π ο.

Δὲν ἀπομένει πιὰ ὁ ἥρως Χατζημιχάλης νὰ ὑρῇ τὴ τελικὴ δικαίωση. "Ολοι οἱ Ἠπειρότικοι φορεῖς ν' ἀπαιτήσουν ἀπὸ τὴν πολιτεία νὰ στυθῇ ἡ ἀρετοιεὶ τοῦ δίπλα στοῦ Μακεδόνα Ἐμμανουὴλ Παππᾶ στὸ «Πεδίον τοῦ "Αρεως». Νὰ διενεργηθῶν νόμιμοι ἔρευνοι πρὸς τὴν πραγματωσιν αὐτοῦ τοῦ χρέους, γιατὶ ἡ μορφὴ του ἔτσι θὰ δικαιώνῃ καὶ τὴ Θρρασεὶ ἠπειρότικη προσφορὰ στὸν ἀγώνα, θμιζόμενος σύγκριτα πὼς ἡ πατρίδα τοῦ Νταλιάνη ἀπομένει ἀκόμα σλάδα. Τοῦ ἀξίζει ἡ μεγάλη τιμή. Κοντὰ στοὺς Ἠπειρότες γιὰ ἔρανο δὲν πρέπει νὰ μείνουν ἀγνόμενες οἱ Ρουμελιῶτες, οἱ Μωραΐτες καὶ οἱ Κρῆτες, στοὺς τόπους τους πολέμησε ἀκόμη ἡμίθεος. Γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἔδωσε τὰ νειάτα του, τὴν περιουσία του συνολικὰ 6.175 χρυσὲς λίρες, τεράστιο ποσὸ γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη καὶ τέλος ἄρχισε τὴν κονσὶ του ὁλοκαύτωμα στὸ θωμὶ τῆς πατρίδας μιᾶ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι», «ἀρειμανὸς».

«Σὰν κέντουρος».

ΓΡΗΓ. Μ. ΜΗΛΙΩΝΗΣ
Ἀγιὰ τῇ 21-1-79

(*) Εἰς ἀπὸ τοὺς τραυματισθέντας ἵππεῖς, ὁ ἀπὸ τὸν Ἀργυρῆν (Καραϊσκάκην) καὶ ἵππαρχον (Νταλιάνην) ὑποληπτιμενος διὰ τὰ πατριωτικὰ του αἰσθήματα καὶ εἰς τοὺς διαφόρους μάχας ἀνδραγαθίας του. Εἶναι ὁ ἀτρίμητος Κων) νος Πολάσκας Πριμετινός, τοῦ ὁποίου ὁ ἵππος ἐφονεύθη εἰς τὴν συμπλοκὴν, αὐτὸς δὲ πληγωμένος εἰς ἀμφοτέρας τὰς γεῖρας διεσόθη ἀπὸ τὸν κίνδυνον ὡς ἐκ θεόμιατος.

— Τοῦ Χ' Μιχάλη σώζεται ἔγγρομος προσωπογραφία. Ἦτο ὡραῖος ἄντρας.

Σ. Σ. — Ἡ ἐφημερὶδα ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ ποὺ μνημονεύοτι ὁ συντάκτης, δὲν ἔχει καμιὰ σχέση μὲ τὴν ἐφημερὶδα μας «ΠΑΛΜΟΣ ΤΗΣ ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ». Ἀφορᾶ ἐφημερὶδα ποὺ εἶχε κυκλοφορήσει γιὰ ἕνα μικρὸ διάστημα ἀπὸ ὁμάδα συγχωριανῶν μας.

ΤΑΞΙ ΑΘΗΝΩΝ
Γιὰ μεταδόσεις στὰ χωριὰ μας καθὼς καὶ ἐντὸς τοῦ λεκανοπεδίου Ἀττικῆς.
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Π. ΜΩΡΑΪΤΗΣ
ΤΗΛ. 26.19.576

Εἴσαστε στὰ Ἰωάννινα;
Θέλετε ταξί;
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΕΝΕΤΗΣ
ΠΙΑΤΣΑ : Γαρδένια (Ἐναντι Ἀγρ. Τραπέζης - Τηλέφ. 28.444
ΟΙΚΙΑ : Θηλαρᾶ 22
Τηλέφ. 32.261
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ ΚΑΘ' ΟΛΟΝ ΤΟ 24ΩΡΟΝ

Η ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΕΛΗΣ

Στὸ φύλλο τοῦ Ὀκτώβρη αὐτῆς τῆς ἐφημερίδας, εἶχε δημοσιευτῆ μία φωτογραφία ἀπὸ τὴν κατασκήνωση ἀρτεριαστῶν τῆς Πεντέλης. Μόνον ὅποιος δὲν ἔζησε σ' αὐτὲς τὶς κατασκηνώσεις δὲν μπορεῖ νὰ συλλάβει τὸ νοιόθημισε ἐμεῖς ποὺ ζήσαμε. Ἐκεῖ ἡ γενιὰ τοῦ 50 γνωρίστηκε μεταξὺ της. Ἐκεῖ δλεπιμάσανε γιὰ πρώτη φορὰ πολλὰ παιδιὰ καὶ δημιουργήθηκε τέτοια φιλία ποὺ ἀκόμη καὶ σήμερα διατηρεῖται. Δὲν εἶναι ὑπερβολὴ ἂν πῶ ὅτι ὅταν θέλω νὰ σκεφτῶ κάτι εὐχάριστο, τὸ μυαλό μου πηγαίνει πάντα ἐκεῖ. Στὴν Πεντέλη. "Οσες φορὲς θρεθῶ ἐκεῖ, πάντα ἀνγῆφρίζω καὶ παρατῶ ἐκεῖ στὰ συρματοπλέγματα τῆς τότε κατασκήνωσης. Πέρυσι ποὺ εἴμουν πρόεδρος στὴν Ἀδελφότητα, θέλησα νὰ κλείσω αὐτὸ τὸ μέρος γιὰ μιὰ ἐκδήλωση τῆς Ἀδελφότητας. Δὲν μπόρεσα. Ἔπεῖζο πάν τως κάποτε νὰ γίνει κι αὐτό.

Ἀρχηγὸς τῆς κατασκήνωσης, γι' αὐτὸ κάθε τόσο τοὺς ἀπειλοῦσα ὅτι θὰ ἔρθῃ ὁ Χάρης Μάνος. Βέβαια δὲν μὲ πίστευαν καὶ γελοῦσαν διότι στὴν μέση τῆς περιόδου ἤταν κάπως δύσκολο αὐτό. Ἀλλὰ τελευταῖος γέλασα ἐγώ. Διότι ἐκείνη τὴν ἡμέρα ποὺ ἔγινε ἡ ἐκδήλωση ὑπὲρ τῆς Κύπρου, ἀπὸ τὴν κατασκήνωση ἔφυγαν 3 φορτηγὰ μὲ παιδιὰ κι ἐγὼ μαζί μὲ προρρηκὴ ἐντολὴ τοῦ κ. Γκαζιάνη γιὰ καλύψω τὴν ἐκδήλωση «ἐημισιογραφικά». Διότι στὴν κατασκήνωση ἔβγανε ἐφημερίδα χειρόγραφη, τὴν ὁποία ἔγραφα ἐγώ. Ὅταν φθάσαμε στὸ Στάδιο ἔφυγα καὶ μὲ τὰ πόδια πῆγα νὰ βρῶ τὸν Χάρη. Τὸν βρῆκα δέδεια καὶ τὸν ἔπεισα νὰ ἔρθῃ στὴν κατασκήνωση. Φθάσαμε ἀργὰ τὸ θράδυ (πάλι μὲ τὰ φορτηγὰ) στὴν Κατασκήνωση.

Τὸ πρωὶ μὲ τὸ ἐγερτήριο καὶ καθὼς ὁ Χάρης ἤταν σκεπασμένος ἐγὼ φώναξα σ' ἀγαπητά μου ξυδέλφια νὰ σηκωθῶν γρήγορα γιατὶ θὰ φάνῃ τὸν Χάρη. "Αλλη μία φωτογραφία ἀπὸ τὴς κατασκηνώσεις τῆς Πεντέλης. Εἶναι ἡ περίοδος τοῦ 1952 καὶ ἡ μεγάλη Ἀρετοπετρίτικη συντροφιὰ δείχνει πόσο ὡραία ἤταν ἡ κατασκήνωση γιὰ μᾶς τοὺς Ἀετοπετρίτες. Ἀπὸ ἀριστερὰ ὄρθιοι: Χαρίσης Ἀλέξης, Γρηγόριος Μ. Μηλιώνης, ἀγνωστη (μᾶλλον ἐξὶωσετοπετρίτισσα), Εὐαγγελία Ἀν. Μηλιώνη (Σισυλῆ), Ἀγγελικὴ Λόλη (Βλάχου), Βαρβάρα Θ. Μάνου (Καλλιάνου), Ἀνδρέας Μ. Μάνος, Ματοῦλα Ζέγγρη (Ἐξάρχου), Θεοφάνης Μηλιώνης, Μαριάνθη Μ. Μάνου (Μαζζούκη), Εὐαγγελία Π. Νοῦση, καθισοτί: Ἀχιλλέας Θ. Μάνος, Εὐάγγελος Ἀθ. Μάνος καὶ Παναγιώτα Μ. Μηλιώνη (Κεχαγιᾶ). Στὶς παρενθέσεις τὰ τωρινὰ ὀνόματα τῶν τότε κοριτσιῶν.

τὰ περισσότερα χρόνια, ἤταν ὁ κ. Γκαζιάνης. Σήμερα εἶναι γυμναστής, ἀν δὲν κάνω λάθος. Κάποτε κι ἐντελῶς τυχαία τὸν συνάντησα σ' ἕνα ξενοδοχεῖο στὴν Ρώμη. Βέβαια δὲν μὲ γνώρισε. "Οταν ὅμως τοῦ εἶπα γιὰ τὴν κατασκήνωση στὴν Πεντέλη δάκρυσε ἀπὸ συγκίνησι. Καὶ πράγματι. Τί νὰ πρωτοθυμηθῆ κανένας ἀπὸ ἐκεῖ; Βιβλίο ὁλόκληρο μπορεῖ νὰ γραφτεῖ.

Γιὰ τὸ περιστατικὸ ποὺ γράφτηκε τότε στὸν «ΠΑΛΜΟ» δὲν ἔχω τὴν ἀπρόσκοπτη ἐμφάνισι τοῦ Χάρη Μάνου σὲ μία στιγμὴ ποὺ δὲν τὸν περίμεναν τὰ παιδιὰ τῆς ὁμάδας μου ἔχω νὰ γράψω τὰ ἑξῆς: Ἐκείνη τὴν ἡμέρα στὴν Ἀθήνα γινόταν ἡ πρώτη καὶ μεγαλύτερη ἐκδήλωσι διαμαρτυρίας γιὰ τὴν κατοχὴ τῆς Κύπρου ἀπὸ τοὺς "Αγγλους. Πρὶν συνεχίσω θὰ κάνω μία παρένθεση.

"Οσα χρόνια πήγαινα στὴν κατασκήνωση ἔτσι πάντα γιὰ ὁμαδάρχη τὸν θεῖο μου ΧΑΡΗ ΜΑΝΟ. Κάποτε ἔνιωχε νὰ μὴν τὸν ἔχω ὁμαδάρχη κι ἔφυγα ἀπὸ τὴν κατασκήνωση σὲ 3 ἡμέρες!! Τόσο «αὐστηρὸς» ἤτανε. Ἠ «αὐστηρότητά» του εἶχε σὰν ἀρετηρία τὴν ἐπιμονὴ του νὰ μὴν σηκώνομαι ἀπὸ τὸ τραπέζι ἂν δὲν ἔτρωγα, τὸ μεσημέρι ἔπρεπε ὁπωσδήποτε νὰ κοιμήσω κ. ἄ. τέτοια περιστατικὰ ποὺ μοῦ ἔγιαν γίνει συνήθεια. Τὰ μένα ὁ ΧΑΡΗΣ ΜΑΝΟΣ ἤταν τὸ πρότυπο ποὺ χρησιμοποίησα ὅταν τὸ ἐπάμενες χρονιὲς ἤμουν ἐγὼ ὁμαδάρχης. Τὴν θαυμάζω καὶ τὸν ἀκολουθοῦσα στὶς ἄλλες κατασκηνώσεις ὅταν ἔπαιζε ὁόλλεγο μὲ τὴν ὁμάδα μας.

Ἐκείνη λοιπὸν τὴν χρονιὰ ἔτυχε νὰ εἶμαι ὁμαδάρχης καὶ στὴν ὁμάδα μου εἶχα τὸν ἐκδότη τοῦ «ΠΑΛΜΟΥ» καὶ τὸν ἐπίσης πρῶτο ξάδερφο Βαγγέλη Γιαν. Μάνο. Δὲν μποροῦσα νὰ τοὺς ἐπιβλήθω, εἶναι γεγονός, καὶ γιαυ πάλι νὰ γελοῦν καὶ εἰδικότερα ὁ ἐκδότης τῆς ἐφημερίδας μας μοῦ εἶπε: «Μᾶς ἐπιρρίες μὲ τὸν Χάρη Μάνο. Κι ἀν θὰ ἔρθει τί θὰ μᾶς κάνει;» Βέβαια σὲ κλάματα δευτερολέπτων σηκώθηκαν καὶ οὔτε ξέρω πρὸς τὰ ποῦ πῆγαν γιατὶ ἄρχησαν νὰ ἐιμφανιστοῦν ὅταν ἡ κουβέρτα ἀρχίζῃ σιγὰ - σιγὰ νὰ ὀποχωρεῖ καὶ νὰ ἐιμφανίζεται ὁ Χάρης Μάνος. Βέβαια ὅταν γύρισαν, τὰ ἀγκάλιασε, τὰ φίλησε, τὰ ρώτησε ἂν ἔχαν κανένα παράπονο καὶ τὰ συμεδούλευε τί πρέπει νὰ κάνουν γιὰ νὰ εἶναι καλὰ παιδιά. Αὐτὸς ἤταν ὁ Χάρης Μάνος αὐτὸς εἶναι καὶ σήμερα. Καὶ ὅταν ἰσυνανεῖιμαστε πάντα συζητᾶμε γιὰ τὶς ἀξέχαστες ἐκείνες ἡμέρες ποὺ ζήσαμε στὴν ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΤΩΝ ΑΡΤΕΡΓΑΤΩΝ.

Μὲ τὰ πάρα πάνω θέλησα νὰ δώσω μιὰ ἐξήγησι στὸ ἐρώτημα «πῶς ὀρέθηκε ὁ Χάρης στὴν Κατασκήνωση» ποὺ ἔγιε διατυπωθεῖ τὸν Ὀκτώβρη. Μία ἄλλη φορὰ ἴσως ἐπανέλθω σὲ μιὰ γενικότερη εἰκόνα. "Αν κάποιος ἄλλος ἔχει μία ἀνάμνησι ἂς τὴν γράψει. Οἱ ἀναμνήσεις ἐκείνων τῶν ἡμερῶν εἶναι δέδαιο ὅτι συγκινοῦν πολὺ κόσμο.

ΓΡΗΓ. ΧΑΡ. ΤΣΑΜΠΟΥΡΗΣ

ΕΥΑΓΓΕΛ. ΜΠΑΤΣΟΣ
ΖΙΤΣΗΣ 106 — Ν. ΙΟΣΙΑ
ΤΗΛ. 5013.925
ΚΑΥΣΤΗΡΕΣ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΟΡΓΑΝΑ ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΕΠΙΣΚΕΥΑΙ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΥΣΤΗΡΩΝ

ΠΑΣΧΑ ΣΤΗ ΚΟΣΟΛΙΑΝΗ

Στὸ σχολειὸ οἱ ἐκάστοτε δάσκαλοι, τοῦ χωριοῦ προπαρασκεύαζαν τοὺς μαθητὲς τῆς ἡμέρας τῆς μεγάλης Σαρακοστῆς ἔτσι ποὺ νὰ μποροῦν νὰ ψάλουν τὰ τροπάρια τοῦ ἐπιταφίου Θρήνου καὶ τὰ περισσότερα πασχαλινὰ τροπάρια. Τὰ τροπάρια τοῦ ἐπιταφίου Θρήνου τὰ ἔψαλλαν ἀνὰ δύο γύρω-θέν του εἰς τὴν μέσην τῆς ἐκκλησίας ἐσταυρωμένου μὲ κανονικὴν σειρὰν ψάλλοντες ὡς γράφω ἐν τροπαρίον ἑκάστη δυάς.

Ἐπίσης τὸ μεγάλο Σάββατο ἐγένετο γενικὴ καθαριότης τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς ἐπλένοντο τὰ καντήλια, τὰ μανουάλια καὶ ὁ πολυέλαιος ἐστολίζετο, οἱ λαμπάδες του μὲ γύρω χάρτινους ἀστέρες. Ἤ ἔβγη του γενικῶς ἐγένετο λαμπρὸς πανηγυρικὴ. Αὐτὰ ὅσον ἀφορᾷ τοὺς μαθητές.

Οἱ τότε Κοσολιανέτες ἐφρόντιζαν ὅλοι ἀνεξαιρέτως ὅστε τὸ Πάσχα νὰ γίνεται ὅσο τὸ δυνατὸ λαμπρότερο. Ἡ Κυριακὴ τῶν Βαΐων ἐπίσης ἐορτάζετο μὲ λαμπρότητα ἡ συνήθεια ἤτο καὶ ποὺ ἤμειενε ὡς τὶς ἡμέρες μας οἱ νεανταγρεμένοι νὰ φέρνουν τὰ Βάϊα ἀπ' τὶς δάφνες ποὺ καὶ σήμερα ὑπάρχουν κοντὰ στὸν Ἁγιάννη.

Τῇ Μεγάλῃ ἑβδομάδι ὅλοι οἱ χωριανοὶ παρευρίσκοντο στοὺς ἑσπερινοὺς παρακολουθόντας τὰ ἅγια Πάθη. Μὲ τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας ποὺ ἐγένετο νύχτα οἱ Μπολιανάτες γιὰ νὰ πάνε στὴ Μπολιάνα χρησιμοποιοῦσαν φανάρια μὲ λάδι ἢ μὲ λαμπάδες. Στὸ τσουμπὶ ἤμεζε τὰ παιδιὰ ἄζαιε φωτιὰ σὲ κέδρα ποὺ τὰ μαζεύαμε ἀπὸ πολλὲς μέρες ἐπίσης χρησιμοποιούσαμε τὰ λεγόμενα ζοῦλιε, δέργες ἀπὸ πουρδαλιὲς ποὺ τοὺς χτυποῦσαμε καὶ διαλύαμε τὸν κορμὸ ὅσπαρα τὶς διαλυμένες δέργες τὶς ἐηρέναμε καὶ τὶς φκιάναμε μάτσο. Αὐτὸ καιόμενο σχημάτιζε φλόγα ποὺ ἔφεργε ἀρκετὰ καὶ σὲ ἀπόσταση.

Δὲν ὑπῆρχαν τότε ὅπως σήμερα φωτιστικὰ μέσα κάτι λάμπες μικρὲς μπρουδύζιες μὲ φυτῆλι.

Ν. Ν.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
Μ & Κ ΤΣΕΒΔΟΣ
ΧΑΒΡΙΟΥ 10 - ΑΘΗΝΑΙ
Τηλ. 3233.847 — Τ.Τ. 125

ΠΑΛΜΟΣ ΤΗΣ ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Ἱδρύθηκε τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1972
●
Ὑπεύθυνος σύμφωνα μὲ τὸν Νόμο : ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ι. ΜΑΝΟΣ
Ἀριστομένους 88 - Ἀθήνα
Τ.Τ. 201 - Τηλ. 32.48.305
●
Ἐπιστολὲς καὶ συνδρομὲς στὴν διεύθυνση τοῦ ὑπεύθυνου.
●
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: ΚΩΝ. ΤΣΕΒΔΟΣ
Χαβρίου 10 - Ἀθήνα
Τηλ. 32.33.847
●
Τὰ χειρόγραφα τῶν Συνεργατῶν δὲν ἐπιστρέφονται
●
Συνδρομὲς
Ἐσωτερικοῦ γιὰ ἕνα χρόνο :
Ἰδιωτῶν Δρχ. 300
Ἀδελφοτήτων - Δήμων » 300
Ἱδρυμάτων » 300
Ἐξωτερικοῦ Δ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΙΩΤΩΝ

Η ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Τὴν 1 Μαρτίου ἡμέρα Σάββατο καὶ ἀπὸ τὴν 8ην ὥρα βραδυνὴ στὴν αἴθουσα τοῦ ξενοδοχείου «ΜΑΡΑΘΩΝ» ἔγινε ἡ χοροεσπερίδα τῆς Ἀδελφότητας παρουσία πολλῶν μελῶν της καὶ φίλων της.

Διὰ τῆς παρουσίας των τίμησαν τὴν ἐκδήλωση ὁ βουλευτὴς καὶ συγχωριανός μας κ. Γεώργιος Μωραΐτης μετὰ τῆς συζύγου του, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ἰωαννίνων κ. Παπαϊωάννου, ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος κ. Ματθαῖος Μπαλωμένος, ἐκπρόσωποι τοῦ Δ. Σ. τῆς Πανηπειρωτικῆς Συνομ. Ἑλλάδος μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν πρόεδρο κ. Νάτση, ἐκπρόσωποι τοῦ Δ. Σ. τῆς Ἀδελφότητας Ἱερομνήμης μὲ ἐπικεφαλῆ τὸν πρόεδρο κ. Σωτηρίου, ἐκπρόσωποι τοῦ Δ. Σ. τῆς Ἀδελφότητας Ἀετόπετρας μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν πρόεδρο κ. Ε. Βουρεκᾶ, ἐκπρόσωποι τῆς Ἀδελφότητας Καστρίου καὶ ὁ ἐκδότης τῆς ἐφημερίδος «ΠΑΛΜΟΣ ΤΗΣ ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ» κ. Ε. Μάνος (καθὼς καὶ ὁ ἐπίτιμος πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητας κ. Γεώργιος Μπουρατζῆς).

Ἀπὸ νωρὶς ἄρχισαν νὰ καταφθάνουν οἱ συγχωριανοὶ καὶ φίλοι μὲ ἀποτέλεσμα νὰ γεμίση ἡ αἴθουσα γρήγορα. Μέσα σ' αὐτὴ τὴν προσέλευση ἡ ἠπειρώτικη ὀρχήστρα τοῦ συγχωριανοῦ μας Βασιλείου Τόλη ἔπαιζε χορευτικοὺς σκοπούς τοῦ τόπου μας καὶ χόρευε ἐλεύθερα ὅποιος ἤθελε μέχρι τὶς 9.30'.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὁ πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητας κ. Εὐάγγελος Μάντζιος ἐκφώνησε σύντομο λόγο καὶ ἀφοῦ εὐχαρίστησε ὅλους τοὺς παρευρεθέντες ποὺ τίμησαν διὰ τῆς παρουσίας των τὴν ἐκδήλωση αὐτὴ πῆρε τὸν λόγο ὁ πρόεδρος τῆς Κοινότητας κ. Ματθαῖος Μπαλωμένος ποὺ ἀφοῦ συνεχάρει γιὰ τὴν ἀρτία ὀργάνωση τοῦ χοροῦ τὸ Δ. Σ. μετέφερε τοὺς χαιρετισμοὺς τοῦ Δ. Σ. τῆς Κοινότητας καὶ τῶν κατοίκων τοῦ χωριοῦ καὶ προσκάλεσε ὅλους τοὺς χωριανοὺς στὸ πανηγύρι τοῦ χωριοῦ σὲ κοινοτικὸ τραπέζι.

Ἀκολούθως ἄνοιξε ὁ χορὸς μὲ τοὺς ἐκπρόσωπους τῶν Ἀδελφοτήτων γιὰ νὰ ἀκολουθήσει μέσα σὲμιὰ ἀτμόσφαιρα κεφιοῦ καὶ χαρᾶς ἕνα ὑπέροχο γλέντι ἀφοῦ γόρεψαν ὅλοι ἔστω καὶ γιὰ λίγο.

Μετὰ τὴν ἐκδήλωση κυκλοφόρησε καὶ πλούσιο λαχεῖο σὲ δῶρα ποὺ πραγματικὰ ἔγιναν ἀνάρπαστα.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο εὐχαριστεῖ ὅλους ὅσους ἐργάστηκαν καὶ πρόσφεραν τόσο γιὰ τὴν χοροεσπερίδα ὅσο καὶ γιὰ τὴν λαχειοφόρο ἀγορά. Ἰδιαιτέρως εὐχαριστοῦμε τὴν Αἰμιλία Μάνου γιὰ τὴν προσφορά της στὴν διάθεση τῶν λαχείων.

Δ. Σ.

— Ζητοῦμε ἕνα μεγάλο συγνώμη ἀπὸ τοὺς παρευρεθέντες στὴν ἐκδήλωση γιὰ τὴν μὴ παρουσίαση τοῦ τοπικοῦ μπαλέτου μας ποὺ ὀφείλετο σὲ ἀπρόβλεπτους παράγοντες καὶ μόνο.

— Τὸ Δ. Σ. εὐχαριστεῖ τὸν Ἐκδότη τῆς Ἐφημερίδας «ΠΑΛΜΟΣ ΤΗΣ ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ» κ. Εὐάγγελον Μάνον, γιατὶ προσέφερε στὴν Ἀδελφότητα τὸ κερδισμένο ἀντικείμενο του (ὕφασμα 2 ὑποκαμίσων).

— Ὁ τυχερὸς τῆς βραδυᾶς ἦταν ὁ συγχωριανός μας κ. Εὐάγγελος Μωραΐτης ποὺ κέρδισε τὴν τηλεόραση καὶ προσέφερε τὸ ποσὸν τῶν 1.000 δρχ. γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῆς Ἀδελφότητας.

Τὸ Δ. Σ. τὸν εὐχαριστεῖ διὰ τὴν χειρονομίαν του.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

— Στὶς 15) 3) 80 ἡ συγχωριανή μας δεσποινὶς Ἀναστασία Ν. Ἀγγέλη καὶ ὁ κ. Ἀριστείδης Στεογίου ἀπὸ τὴν Κόνιτσα Ἰωαννίνων ἔδωσαν ἀμοιβαία ὑπόσχεση γάμου.

Τὸ Δ. Σ. τοὺς εὔχεται γρήγορα καὶ καλὰ στέφανα.

— Ἡ ἀλυσίδα τῶν θανάτων συνεχίζεται γιὰ τοὺς ξενητεμένους τοῦ χωριοῦ μας. Θῦμα τῆς φορᾶ αὐτὴ ὁ συγχωριανός μας Ἀλέκος Λρ. Ψύχας. Νέος μόλις 27 χρονῶν παλικάρι χάθηκε πρόωρα ἀπὸ ἕνα ἀτύχημα ποὺ συνέβη στὴν ἑταιρεῖα ποὺ ἐργαζόταν. Ἡ σορός του μεταφέρθηκε στὴν Ἀθήνα ὅπου καὶ ἐτάφη.

Τὸ Δ. Σ. συλλυπεῖται τὴν μητέρα του, τὶς ἀδελφές του καὶ ὅλους τοὺς συγγενεῖς του.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΙΩΤΕΣ

Στὶς 20 Ἀπριλίου καὶ στὴν αἴθουσα τῆς Πανηπειρωτικῆς Σ. Ε. θὰ γίνει ἡ Ἐτήσια Γενικὴ Συνέλευση τῆς Ἀδελφότητας. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι θὰ πρέπει νὰ ἐκλέξετε τὸ νέο Δ. Σ. τῆς Ἀδελφότητας ἡ Συνέλευση εἶναι καὶ μιὰ κοσμοαντάμωση. Ὅλοι στὶς 20 Ἀπριλίου, στὴ Συνέλευση τῆς Ἀδελφότητάς σας. Δῶστε τὸ παρόν σας γιὰ μιὰ δυνατὴ Ἀδελφότητα. Μιὰ φορὰ τὸν χρόνο εἶναι. Ἡ 20 Ἀπριλίου ἂς γίνει σταθμὸς στὴν ἱστορία τῆς Ἀδελφότητας.

«ΠΑΛΜΟΣ»

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ἀγαπητοὶ συγχωριανοὶ σᾶς γνωστοποιοῦμε ὅτι στὶς 20 Ἀπριλίου 1980 ἡμέρα Κυριακὴ καὶ ὥρα 5.30 ἀπογευματινὴ σὲ αἴθουσα τῆς Πανηπειρωτικῆς Συνομοσπονδίας Ἑλλάδος (Κλεισθένους 15, ὄπισθεν Δημαρχείου Ἀθηνῶν) θὰ πραγματοποιηθεῖ ἡ Ἐτήσια Γενικὴ Συνέλευση μὲ θέματα :

1. Οἰκονομικὸς καὶ Διοικητικὸς Ἀπολογισμὸς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.
2. Ἐκλογὴ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἀντιπροσώπων γιὰ τὴν Πανηπειρ. Συνομ. Ἑλλάδος.
3. Ἀναθεώρηση Καταστατικοῦ.

Ἡ παρουσία ὅλων μας εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὴν ἀνάδειξη ἑνὸς ἄξιου καὶ δραστήριου Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ

Ἀγαπητοὶ συγχωριανοὶ ὅπως κάθε χρόνο ἔτσι κι ἐφέτος ἡ Ἀδελφότητα μᾶς καλεῖ ὅλους νὰ γιορτάσουμε τὴν ἡμέρα τῆς Πρωτομαγιᾶς στὴν ὡραῖα καὶ γνωστή μας τοποθεσία τοῦ Διόνυσου. Ἂς ἑτοιμασθοῦμε γιὰ τὴν κοσμαντάμωση αὐτὴ δίδοντας ἕνα ἐντυπωσιακὸ παρὸν οἰκογενειακῶς γιὰ νὰ γνωριστοῦμε καλύτερα, νὰ κουβεντιάσουμε, νὰ χορέψουμε, νὰ χαροῦμε τὴν φύση, καὶ νὰ θυμηθοῦμε λίγο τὸ χωριό.

Ο ΗΛ. ΒΕΖΡΕΒΑΝΗΣ ΕΞΕΛΕΓΗ ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ὁ κ. Ἠλ. Βεζδρεβάνης συγγραφέας καὶ ἐκδότης τῆς ἐφημερίδας «ΕΘΝΙΚΑ ΝΕΑ» ποὺ ἐκδίδεται στὴν Ἠγουμενίτσα ἐξελέγη πρόεδρος τῆς Ἠπειρωτικῆς Στέγης Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν. Οἱ ἀρχαιρεσίες ἔγιναν στὶς 8 Μαρτίου στὰ Γιάννενα. Ὁ κ. Η. Β. στὴν προηγούμενη διοίκηση κατεῖχε τὴν θέση τοῦ Γεν. Γραμματέα.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΑΡΜΑΡΙΩΤΩΝ

Τὸ Δ. Σ. τῆς Ἀδελφότητας κατόπιν ὁμοφώνου ἀποφάσεως ἀγόρασε μὲ ἔξοδα τοῦ ταμείου της ἑπτὰ παραδοσιακὲς ἐνδυμασίες ἀποτελούμενες ἀπὸ 49 τεμάχια (7 Χ 7) διὰ τὸ χορευτικὸ ὅμιλο τοῦ χωριοῦ μας ὅπως εἴχαμε ὑποσχεθῆ μετὰ τὴν παρουσία τοῦ ὁμίλου στὴν χοροεσπερίδα μας.

Τὶς ἐνδυμασίες παράδωσαν στὸν Πρόεδρο τῆς Κοινότητας κ. Βασιλείου ὁ Γεν. Γραμματέας τῆς Ἀδελφότητας Κος Νάνος καὶ ὁ Ταμίας Κος Σιώζου Χρῆστος σὲ μιὰ συνάντηση ποὺ εἴχαμε πρόσφατα.

Ὁ Κος Βασιλείου ὅπως μᾶς εἶπε καὶ τὸ βράδυ τῆς χοροεσπερίδος μας καλεῖ τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητας στὰ ἐγκαίνια τῶν Κοινοτικῶν Γραφείων στὰ Μάρμαρα τὴν δεύτερη μέρα τοῦ Πάσχα ἦταν ὅμως ἀδύνατη ἡ συμπλήρωση ἑνὸς ποῦλμαν καὶ γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ δὲν μπορέσαμε νὰ πραγματοποιήσουμε ὁμαδικὴ ἀναχώρηση γιὰ τὸ χωριὸ ὅσοι ὅμως παραβρεθοῦν στὸ χωριὸ θὰ περάσουν ἕνα ἀξέχαστο Πάσχα.

Τὴ μεγάλη ἑβδομάδα θὰ παραδωθῆ ἐπίσης καὶ τὸ εἰκονοστάσι ποὺ προσφέρη ἡ Ἀδελφότητά μας. Στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἅγ. Νικολάου γιὰ τὴν φύλαξη τῶν παλαιῶν εἰκόνων.

τὸ Δ. Σ. ἔστειλε καὶ δεύτερη Σχετικὰ μὲ τὸ λατωμεῖο Λέφα ἐπιστολὴ στὸ ὑπουργεῖο ὕστερα ἀπὸ ἐπώνυμες καταγγελίες συγχωριανῶν μας τῶν ὁποίων τὰ σπίτια ἔπαθαν ρωγμὲς ἀπὸ τὴν μεγάλη ποσότητα δυναμίτιδος ποὺ χρησιμοποιεῖ ἡ ἐν λόγω παραγωγικὴ μονάδα.

Τὸ Δ. Σ. εὔχεται στὰ μέλη της Καλὸ Πάσχα καὶ συγχαίρει τὸ νεοεκλεγὲν Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Πανηπειρωτικῆς.

Δ. Σ.

Στοὺς συγχωριανούς μας Ἀγαθηπαπᾶ, Δημ. Κωσμᾶ, Γ. Σιῶζο ποὺ βρίσκονται στὸ Νοσοκομεῖο εὐχόμαστε περαστικὰ καὶ τὸ Πάσχα νὰ βρίσκονται στὰ σπίτια τους.

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν 1η σελ.)

τζῆς 308, 4ος Ε. Σιούτης 304, 5ος Α. Νικολάου 296.

Γ' ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΑΣ

1ος Λ. Διαμαντὴς 405, 2ος Χ. Σιόντης 398.

Ἐ π ι λ α χ ό ν τ ε ς :

1ος Λ. Τάτσης 314, 2ος Χ. Παπακίτσος 297, 3ος Λ. Χαρήτος 18.

Δ' ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

1ος Β. Τσάμης 400, 2ος Σ. Καραμούτσος 391.

Ἐ π ι λ α χ ό ν τ ε ς :

1ος Δ. Γραμματικόπουλος 298, 2ος Σ. Θεοχάρης 295.

Ε' ΕΞΕΛΕΓΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1ος Γ. Βέης 415, 2ος Γ. Μπουραντζῆς 406, 3ος Γ. Εὐαγγελίδης 401.

Ἐ π ι λ α χ ό ν τ ε ς :

1ος Γ. Βαλαβάνης 311, 2ος Σ. Νούτσης 304, 3ος Ι. Ζαφείρης 303.

Ἀθήνα 18.3.80

Ὁ Πλειοψηφῶν Σύμβουλος
ΚΩΣΤΑΣ ΝΑΣΗΣ

Σημ. — Πρὶν φθάσει τὸ πάρα πάνω «ρεπορτὰζ» στὴν ἐφημερίδα μας ὁ διευθυντὴς τῆς ἐφημερίδας μας ποὺ ἦταν παρὼν στὴν ἀρχεραισιακὴ Συνέλευση ἔγραψε σχετικὸ ρεπορτὰζ μὲ κρίσεις ποὺ τὶς θεωροῦσε ἀπαραίτητες. Σεβόμενος ὅμως τὴν προτροπὴ τοῦ πλειοψηφοῦντος συμβούλου: «... Μὴν προστεθεῖ ὅτιδήποτε ἄλλο καὶ τοῦτο γιὰ τὴν περιφρούρηση τῆς ἑνότητας τῆς Πανηπειρωτικῆς» ὄχι μόνο δὲν δημοσιεύεται ἀλλὰ σημειώνουμε ὅτι ἐπειδὴ ἡ σελίδα τῆς ἐφημερίδας εἶχε τυπωθεῖ τὴν ξανατυπώσαμε. Ἐκφράζουμε μόνο τὴν εὐχὴ στὸν χῶρο τῆς Πανηπειρωτικῆς νὰ μείνουμε ὅλοι, στὴν σκέψη καὶ στὶς πράξεις, Ἠπειρῶτες. Εἶναι ἱστορικὴ ἀνάγκη.

Β. Ι. Μ.

ΕΠΙ ΤΗ 159η ΕΠΕΤΕΙΩ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕΩΣ ΤΟΥ 1821

Ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Βυζαντινολόγου Στῆβεν Ράνσιμαν ἡ «Μεγάλη Ἐκκλησία ἐν αἰχμαλωσία», ἀντιγράφομε Σουλτανικὸ φιρμάνι, γιὰ τὸ παιδομάζωμα τὸ ἔτος 1666 στὴν Ρούμελη.

«Καυχήματα τῶν ἱεροδικαστῶν πηγαὶ ἀρετῆς καὶ τοῦ λόγου, ἱεροδίκαι τῶν Καζάδων τῆς δεξιᾶς, ἀριστερᾶς, καὶ μέσης πλευρᾶς τῆς Ρούμελης, ηὐξηθήτωσαν αἱ ἀρεταί σας.

Καυχήματα τῶν ὁμοίων σας, Μουτελεμῖμαι καὶ Κεχαγιάδες τῶν μεριμιρὰν καὶ μιριλιβά καὶ σερδάφηδες τῶν Γενητσάρων καὶ Διοικηταὶ φρουρίων καὶ ἀξιωματικοὶ αὐξηθήτωσαν ἡ ἱκανότης σας.

Ἅμα τῇ ἀφίξει τοῦ παρόντος Αὐτοκρατορικοῦ διατάγματόςΜου, ἔστω γνωστόν, ὅτι κατὰ τὰς ἰσχυούσας παλαιὰς διατάξεις, ἐπιβάλλεται ἡ στρατολογία τῶν ἐν ταῖς Αὐτοκρατορικαῖς χώραις Μου κατοικούντων ραγιάδων, διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Αὐτοκρατορικῆς Μου φρουρᾶς. Ἐπειδή, ὅμως ἀπὸ ἱκανοῦ χρόνου δὲν ἐγένετο τοιαύτη στρατολογία, δέον νὰ στρατολογήσετε ἐν τέκνον ἑκάστου πολυτέκνου ἀπίστου ραγιά, ἄγον ἡλικίαν ἀπὸ δέκα πέντε μέχρι εἴκοσιν ἐτῶν καὶ ἱκανό, δι' ὑπηρεσίαν ...».

Πέρασαν ἀπὸ τότε 314 χρόνια...

Ποιὸς τὸ περίμενε ἡ Ἑλλάς,— ἡ ἰδέα, ποὺ δὲν νικήθηκε ἀπὸ κανέναν, ἀπὸ φωτιά, σίδηρο καὶ αἷμα, ἀπὸ σκλαβιὰ καὶ φυλακή, ξίφος καὶ ξεριζωμοὺς ἀπὸ βάρβαρα θηρία. Ἡ Ἑλλὰς μὲ τὶς εὐγενέστερες ἐκδηλώσεις τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, νὰ μιμηθεῖ τοὺς Τούρκους, τοὺς αἰωνίους ἐχθρούς της καὶ νὰ κάνει τὸ ἴδιο.

Ἡ ἀτυχέστερη περιπέτειά της ἦταν κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτοπολέμου νὰ στρατολογήση 28.000 παιδιά της, νὰ τὰ γυμνάση στὰ ὅπλα καὶ νὰ τὰ στρέψουν ἐναντίον της. Νὰ σκοτώσουν τὴν ἴδια της ἐλευθερία καὶ νὰ ἀμαυρώσει ἔτσι τὸ ἀρχαῖον μεγαλεῖον τῆς ἀθάνατης ἱστορίας της, ποὺ ἄλλη Πατρίδα, σὰν τὴν Πατρίδα μας δὲν ἔχει.

Τὸ μελανὸ αὐτὸ γεγονός, ἀφίνομε τὸν Ἑλβετὸν Λαντάμ νὰ τὸ χαρακτηρίση.

«Στηλιτεύομαι τὸ ἀποτρόπαιο αὐτὸ ἔγκλημα, περισσότερον ἀπὸ ὅτι στηλιτεύσατε ἐκ τῶν ὑστέρων οἱ ἴδιοι ἐσεῖς οἱ Ἕλληνες».

Χωρὶς νὰ κάνω περισσότερους στοχασμούς, αὐτὰ γιὰ νὰ μὴ ξεχνᾶμε τὴν ἱστορίαν μας, ἀλλὰ καὶ τὸ πάθημα νὰ γίνει μάθημα.

Καί... ἂς λέγει ὁ Γκοτιμπζαντέχ: «Θαυμάζω τὸν Ἑλληνικὸ λαό».

Συγχωριανὸς πολεμιστὴς
1940—41

Ὁ πρώην Πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητάς μας κ. Εὐάγγελος Ἀθ. Μάνος, εὔχεται σέ ὅλους τοὺς ἀγαπητοὺς συγχωριανοὺς ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ — ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ.

ΤΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΣΤΟ ΔΕΣΠΟΤΙΚΟ!

(Μέγα γεγονὸς γιὰ τὰ χωριὰ περιφερείας Κασιδιάρη)

Γράφει ὁ συνεργάτης μας «Φωτεινιώτης»

Ἡ μεγάλη εἴδηση ποὺ πληροφορηθήκαμε, ὅτι τὸ Ἰατρεῖο μεταφέρθηκε καὶ πάλι στὴν Παλιά του ἕδρα τὸ Δεσποτικὸ ἀλήθεια ἀνακούφισε ὅλους ἐμᾶς πέρα τοῦ Καλαμᾶ χωρίων καὶ τῆς περιοχῆς Κασιδιάρη. Καὶ ἄξιζε τοὺς κόπους καὶ τὶς θυσίες σέ ὅσους συνέλαβαν νὰ ξαναδοῦμε πάλι στὸ Δεσποτικὸ τὸ πράγματι ὡραῖο κτίριο τοῦ Ἰατρείου τὸ ὁποῖον εἶναι δωρεὰ τῆς Κας Πασχίδου. Μικρὸ καὶ σύγχρονο Ἰατρεῖο ἀλλὰ πόσο χρήσιμο γιὰ τὴν περιφέρεια μας. Καὶ ὅπως διαβάσαμε θὰ ἔχει καὶ νοσοκόμα καὶ μαμή. Αὐτὸ μᾶς ἀνακουφίζει πιὸ πολὺ καὶ θὰ πρέπει νὰ τὸ ἐμπλουτίσουμε μὲ ὅλα τὰ σύγχρονα μέσα ἀπαραίτητα γιὰ τὸ Ἰατρεῖο.

Νὰ ποὺ πάει κάτι νὰ γίνει στὰ χωριά μας. Τώρα λίγο τὸ δρόμο ἂς προσπαθήσουμε νὰ καλυτερέψη καὶ τὰ χωριὰ θ' ἀρχίσουν νὰ ζωντανεύουν σιγά - σιγά, ἂν βέβαια συμβάλει καὶ τὸ Κράτος.

Βεβαίως ὅμως ὅλοι Κοινότητες καὶ Ἀδελφότητες, ἂς κινηθοῦμε καὶ ἂς φωνάζουμε πάλι. Κάτι θὰ γίνει.

Πρὶν λίγα χρόνια σὲ ἕνα συμβούλιο Ἀδελφοτήτων περιοχῆς Κασιδιάρη, ποὺ κάναμε στὴν Πανηπειρωτικὴ Συνομοσπονδία, γιὰ τὸν δρόμο καὶ τὴν ἐπαναφορὰ τοῦ Ἰατρείου στὸ Δεσποτικό, ἡ Ἀδελφότητα Φωτεινοῦ ἔκανε μιὰ σπουδαῖα πάρα πολὺ σπουραῖα πρόταση. Μόλις πάει ὁ γιατρὸς στὸ Δεσποτικό, οἱ ἀδελφότητες Ἀετόπετρας, Δεσποτικοῦ, Γρανιτσοπούλας, Φωτεινοῦ, Ριζοῦ, Βρυσούλας, Βραστοβᾶς καὶ Λάβδανης νὰ πραγματοποιήσουν μιὰ μεγάλη χοροεσπερίδα. Σκοπὸς ἕνα αὐτοκίνητο, ἀσθενοφόρο ἐξοπλισμένο μὲ ὅλα τὰ ἀπαραίτητα, μὲ ἕδρα τὸ Δεσποτικό, γιὰ τὶς ἀνάγκες ὅλων τῶν γύρω χωριῶν. Τί θὰ ἔλεγαν οἱ παραπάνω ἀδελφότητες στὴν πρότασή μας αὐτή;

Κάνουμε ἀρχή;

Ἀξίζει κάθε προσπάθεια καὶ νομίζουμε ὅτι θὰ βροῦμε συμπαράσταση καὶ ἀπὸ τὸ κράτος.

(Φωτεινιώτης)

ΤΟ ΜΠΙΖΑΝΙ ΜΟΝΟ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ...

Δώδεκα χιλιόμετρα μακριὰ ἀπὸ τὴν πόλη τῶν Ἰωαννίνων βρίσκεται τὸ χωριὸ Μπιζάνι. Τ' ὄνομά του ἡ Ἱστορία τὄγραψε μὲ χρυσὰ γράμματα. Ἀλλὰ καὶ δὲν ὑπάρχουν αὐτιὰ ποὺ νὰ μὴν τὸ ἄκουσαν ἢ χείλη Ἑλληνικὰ ποὺ νὰ μὴν τὸ πρόφεραν μὲ ὑπερηφάνεια. Τὸ χῶρο ὅμως τῆς θυσίας σχεδὸν οἱ περισσότεροι τὸν ἀγνοοῦν παρ' ὅτι ὑπῆρξε πρωταγωνιστικὸς κατὰ τὸν ἔνδοξο ἐκεῖνο πόλεμο τοῦ 1912 - 13. Τότε ποὺ τὸ Ὀθωμανικὸ σκοτάδι ὑποχώρησε μπρὸς στὴν Ἑλληνικὴ ἀρετή.

Κι ἂν δὲν ὑπῆρξε ὁ φωτισμένος καὶ δημιουργικὸς δάσκαλος κ. Εὐάγγελος Φαρμάκης ποὺ μὲ τὶς ἐνέργειές του κατέβασε τὸ χωριὸ στοὺς πρόποδες τοῦ λόφου καὶ ἔκανε τὸ μνημεῖο καὶ τὴν ἐκκλησία (μὲ πανελλήνιο ἔρανο), ἴσως σήμερα θὰ ἀναζητούσαμε τὸ Μπιζάνι σὲ κάποιο Γαλαξία.

Σ' ὅλους τοὺς χώρους γίνονται γιὰ τὸ Μπιζάνι τελετές, μνημόσυνα, προσκλητήρια νεκρῶν, παρουσίες τῶν κορυφαίων τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ Μπιζάνι, αὐτὸν τὸν ἱερὸ καὶ καθαγιασμένο ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν ἀγωνιστῶν τῆς Ἐλευθερίας χῶρο.

Δηλαδὴ τί πρέπει νὰ γίνεται;

Μήπως ἡ ἱστορικὴ μνήμη καὶ τὸ χρέος πρὸς τοὺς νεκροὺς μας ἔχουν ἐναποτεθεῖ στὶς καλὲς ὑπηρεσίες μερικῶν ἰδιωτῶν ὅπως π. χ. τοῦ κ. Φαρμάκη;

Μήπως ἀπὸ μόνη της ἡ Πολιτεία ὀφείλει νὰ δώσει ἐπὶ τέλους, ὅσα τόσα χρόνια στέρησε ἀπὸ τὸν ἱερὸ τοῦτο χῶρο; τὴ στιγμὴ μάλιστα ποὺ τόσες ἀπειλὲς ἐκτοξεύονται γιὰ τὴν ἐθνική μας ἀκεραιότητα; Διότι μιὰ φράση τοῦ Θουκυδίδη λέει: «Ἄθλα γὰρ οἷς κεῖται ἀρετῆς μέγιστα, τοῖς δὲ καὶ ἄνδρες ἄριστοι πολιτεύουσι» (Γιατὶ ὅπου εἶναι καθιερωμένα μεγάλα ἔπαθλα ἀρετῆς, ἐκεῖ ἀκριβῶς ἀναδεικνύονται καὶ ἄριστοι πολῖτες).

Χορὸς λοιπὸν τῶν ἀρχῶν ἔστω καὶ 78 χρόνια μετὰ τὴν ἐπικὴ ἐκείνη ἐξόρμηση νὰ θυμηθοῦν τὸ Μπιζάνι. Νὰ φκιάσουν τὸ δρόμο ποὺ ὁδηγεῖ στὰ ὀχυρὰ (γιατὶ ὑπάρχουν ὀχυρά!). Ἀκόμα νὰ ὀργανώνονται ἐδῶ γιορτὲς κι ἐδῶ νὰ παρίστανται οἱ ἐπίσημοι. Καὶ τέλος νὰ ληφθεῖ φροντίδα γιὰ τὴν ἀνάπτυξη καὶ τὸν ἐξωραϊσμὸ τῆς Κοινότητας, ὥστε νὰ βγεῖ ἀπὸ τὴν ἀφάνεια.

Τελευταῖα ἡ Κοινότητα ζήτησε τὴν ἵδρυση Γυμνασίου καὶ οἱ ἀρμόδιοι ἀκόμα σκέπτονται καὶ συσκέπτονται γιὰ τὸ ποιὰ ἀπὸ τὶς ὑποψήφιες κοινότητες συγκεντρώνει τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα.

Ἂς ἀφήσουμε ποὺ τὸ Μπιζάνι βρίσκεται σὲ μιὰ κεντρικὴ καὶ πολὺ ὄμορφη περιοχή, ἂς ἀφήσουμε πὼς ἐξυπηρετεῖται ἄριστα ἀπὸ τὶς ἀστικὲς καὶ ὑπεραστικὲς συγκοινωνίες, ἔχει ἐπὶ πλέον καὶ τὴ λαμπρή του Ἱστορία. Ἐδῶ μιὰ Κοινότητα γιὰ τὴν ἱστορία της, ἀλλὰ καὶ τὸν Τουρισμό της ἀκόμα ἀνακηρύσσεται σὲ Δῆμο, πόσο μᾶλλον πρέπει νὰ ἱκανοποιηθεῖ τὸ δίκαιο αἴτημα τῆς Κοινότητας τοῦ Μπιζανίου;

Θέλουμε νὰ πιστεύουμε πὼς οἱ ἀρχὲς θὰ ἀφυπνισθοῦν καὶ θὰ δώσουν στὸ Μπιζάνι, ἔστω καὶ καθυστερημένα ὅ,τι πρὸ πολλοῦ ἐδικαιοῦτο. Γιατὶ τὸ χρέος αὐτὸ ἀφορᾶ πρῶτα ἀπ' ὅλα τὶς ἴδιες τὶς ἐνέργειές τους θὰ τὶς δεχτεῖ μὲ ἱκανοποίηση κάθε λάτρης τῆς πατρίδας καὶ τῆς ἔνδοξης ἱστορίας της, καθένας ποὺ σέβεται τοὺς νεκροὺς της.

Ἂς γίνει λοιπὸν τὸ ΜΠΙΖΑΝΙ ἕνα ἀκόμα καύχημα κι ἕνα ἀκόμα προσκύνημα τῆς Ἠπείρου.

Γεώργιος Γεωργάκης
Καθηγητὴς Φιλόλογος

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΕΤΟΠΕΤΡΙΤΩΝ

Στὶς 9 Μαρτίου 1980 ἔγιναν ἀρχαιρεσίες γιὰ τὸ νέο Δ. Σ. τοῦ Οἰκοδομικοῦ Συνεταιρισμοῦ «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ» πρώην Ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν. Σ' αὐτὸ ἐπανεξελέγη σύμβουλος ὁ κ. Παναγιώτης Βάτσος ἢ Μπάτσος ὁ ὁποῖος κατεῖχε τὴν θέση τοῦ Γεν. Γραμ. Στὸ νέο Δ. Σ. ἐξελέγησαν καὶ οἱ κ. κ. Ἀθανάσιος Καπράλος, ἰατρός, Ἐλευθ. Βάσσος, ἀρχιπλοίαρχος, Κωτοῦλα Παπαδοπούλου - Ράνια, ἀρχιτέκτων, καὶ Φίλιππος Γαρύφαλλος, συνταξ. Ἀγροτ. Τραπέζης.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΔΑΛΙΕΤΟΣ
ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΗΣ
ΡΑΦΗ ΚΟΣΤΟΥΜΙΩΝ ΣΕ ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΚΑΙ ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΦΙΓΟΥΡΙΝΙΑ
Λεωφ. Ζωγράφου 62
ΤΗΛ. 7776.188